

Sajtótájékoztató az Azomureşnél

Előre nem látható baleset történt

Fotó: Nagy Tibor

Csütörtökön délután a marosvásárhelyi Azomureş vegyi kombinát gyűléstermében sajtótájékoztatót tartott a gyár vezetősége és a katasztrófavédelmi felügyelőség képviselői, ahol a 7-én hajnalban történt robbanás eddig kiderített okait részletezték, és arról is beszéltek a média képviselőinek, hogy mennyire biztonságos az üzem, mikorra hozzák nyilvánosságra a kivizsgálás végleges eredményeit. A sajtótájékoztatón jelen volt Harri Kiiski, az Azomureş vezérigazgatója, Aurel Botezan műszaki igazgató, Ovidiu Crăciun, az üzem vezetője, Steliana Petraş humán erőforrás-, munkaegészségügyi és biztonsági, valamint környezetvédelmi igazgató, Ovidiu Maior sajtószóvivő és Cristian Buhăianu ezredes, a megyei katasztrófavédelmi felügyelőség parancsnokhelyettese.

Vajda György

Július 7-én az Azomureş műszaki szakértői, az országos és a helyi katasztrófavédelmi felügyelőség, valamint a környezetvédelmi őrség, környezetvédelmi ügynökség, a megyei rendőr-felügyelőség és a megyei munkaügyi felügyelőség képviselőivel megvizsgálták a robbanás helyszínét, és a munkakörüknek megfelelő sajátos ellenőrzést is végeztek. Megállapították, hogy a robbanást a 3-as számú ammóniaegység szintézisgázt szállító vezetéke hegesztés alatti részének repedése okozta.

Az egység májustól főjavítás alatt állt, és amint fokozatosan üzembe helyezték a berendezéseket, a 134,8 bar nyomással közlekedtetett, szintézisgázt szállító vezetéken keletkezett a hiba. A keverékgáz összetétele 75%-ban hidrogén, 25%-ban nitrogén. A hirtelen nagy mennyiségben kitört keverékgáz fő összetevője, a hidrogén igencsak robbanékony, a levegővel való találkozáskor a hőmérséklete és a sűrűsége következtében felrobbant és meggyulladt.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Kezdődik a nyári program Szovátán

A hét végén startol a nyári kulturális programsorozat, amelyet azzal a céllal indított néhány éve a furdőváros önkormányzata, hogy az ide látogató sok turista számára kikapcsolódási lehetőségeket is biztosítsanak, ahogy a város és a környező települések lakói számára is.

2.

Semmelweis Ignácra emlékezünk ...

Felismerte, hogy a gyermekágyi lázat az orvosok és orvostanhallgatók okozták azzal, hogy boncolás után kézfertőtlenítés nélkül mennek át a szülészeti osztályra, és ott fertőtlenítetlen kézzel vizsgálják a várandós nőket. Világossá vált számára, hogy ez volt az oka annak, hogy a pusztán bábák és bábánövendékek által kezelt várandós nők körében sokkal ritkább volt a gyermekágyi láz.

5.

A Toldalagi család pusztulástól megmenekült kastélya

A Rákóczi-szabadságharc alatt a falu határában verte szét gróf Bethlen Samu seregét Ilosvai kapitány ötszáz székellyel megerősített csapata. Itt építette fel nagyercsei gróf Toldalagi Zsigmond barokkos-klasszicista kastélyát...

15.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Bankószagú keringő

Benedek István

Megvan a második minisztercseré a decemberben felállított koalíciós kormányban: a pénzügyminiszeri posztból a miniszterelnökibe avanszált kormányfő visszahívta az utódját, és ideiglenesen átveszi a pénzügyi tárca vezetését is a kormányrúd mellett. Sok szék között könnyen a padlóra ülhet hamarosan.

A kormányfő hivatalosan az adócsalás visszaszorítása és az európai alapok felhasználása kapcsán volt elégedetlen utódja munkájával, de a valóságban ez a lépés inkább a liberális párton belüli hatalmi harc része. Erre utaló jel, hogy pártfőnöke és a liberális elnökségért zajló harcban riválisa szerint a miniszter menesztéséhez a párt vezető testületei nem adták hozzájárulásukat, és nem is látták ezt a lépést indokoltnak. Ezzel egybevág az is, hogy egyes, névtelen forrásokból származó sajtóértesülések szerint az immár volt pénzügyminiszternek azért kellett távoznia, mert nem volt hajlandó a kormányfő utasítására több pénzt kiutalni azoknak a liberális polgármesterek vezette önkormányzatoknak, ahol a kormányfőt támogatják a párt elnökválasztási kampányában.

Az immár volt főpenzügyért ritkán lehetett a tévékamerák előtt látni, pedig lett volna miről beszélnie legalább két kérdésben. Az egyik, hogy a cégekre idő előtt ráerőltetett okos pénztárgépeknek az adóhatóság számítógépes rendszerével való összekötésének ügyében az elődje egy, a célra teljesen alkalmatlan programot hagyott rá,

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

9., péntek

A Nap kel
5 óra 39 perckor,
lenyugszik
21 óra 16 perckor.
Az év 190. napja,
hátravan 175 nap.

IDŐJÁRÁS

Kánikula

Hőmérséklet:
max. 30 °C
min. 17 °C

„Isten éltesse!

Ma **LUKRÉCIA**, holnap **AMÁLIA** napja.
AMÁLIA: a germán Amal-
kezdetű nevekből származik,
a névképző egy gót királyi
családra utal, valamint megta-
lálható benne a védelem néve-
lem is.

***

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. július 8.

1 EUR	4,9268
1 USD	4,1640
100 HUF	1,3766
1 g ARANY	242,4736

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker 24, 3, 29, 43, 15 + 6 **NOROC PLUS:** 6 0 7 2 0 5

40 27, 10, 19, 40, 26, 20 **SUPER NOROC:** 1 6 7 1 2 9

6 33, 5, 10, 7, 14, 26 **NOROC:** 8 0 2 5 8 5 0

Megyei hírek

Oltási kampány Mezőpanitban, Koronkán és Jedden

A napokban három, Marosvásárhely szomszédságában lévő településen szerveznek oltási kampányt. Július 9-én, pénteken 10–19 óra között Mezőpanitban, a kultúrotthonban lehet beadatni az oltást, bárki mehet regisztráció nélkül. 12–18 év közötti gyerekek szülőikkel vagy nagyszülőikkel, keresztlevelel, 18 év fölöttiek személyi igazolvánnyal. Az érdekeltek a Pfizer-BioNTech vakcináját kapják a marosszentkirályi oltóközpont munkatársainak közreműködésével. Az ágyhoz kötött személyek is kérelmezhetik az oltást aznap a 0754-083-216-os telefonszámon. Július 12-én 14 és 18 óra között a koronkai kultúrotthonban ideiglenes oltópont létesül, ahol ugyancsak a Pfizer vakcináját kaphatják meg az igénylők. Az oltóanyag-szükséglet felmérése érdekében arra kéri a magukat beoltni kívánó személyeket, hogy jelezzék ebbéli szándékukat, illetve azt, hogy velük együtt hány személy szeretné felvenni a vakcinát, a következő telefonszámon: 0265-243-152 vagy a corunca@cjmures.ro e-mail-címen. Július 15-én a jeddi kultúrotthonban lesz oltásmaraton. 14 órától bárki jelentkezhet előjegyzés nélkül a Pfizer védőoltásra. Az emlékeztető oltásra három hét múlva kerül sor hasonló körülmények között.

Startoljunk rá!

Ezzel a címmel indított tájékoztató jellegű erdélyi körutat Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, hogy a helyi és megyei vezetőknek, vállalkozóknak és civil szervezeteknek nagyobb rálátásuk legyen az EU-s pályázatok és támogatások rendszerére. Július 16-án Marosvásárhelyre is ellátogat, ahol két részben ismerteti az érdeklődőkkel a pályázási lehetőségeket. A marosvásárhelyi előadás helyszíne a Multinvest irodaház (Dózsa György u. 67.), július 16-án 10 órától a civil szervezeteket, 14 órától a vállalkozókat várják. A járványügyi intézkedések miatt a helyek száma korlátozott, de a vinczelorant.eu/startoljunkra oldalon regisztrált jelentkezők online is követhetik az előadásokat.

Nemezelés gyerekeknek

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány nemezelőfoglalkozásokat szervez gyerekeknek a marosvásárhelyi székházában. A kisebb és nagyobb gyermekek korcsoportonként ismerkedhetnek meg a hagyományos szappanos víz nemezelőtechnikával. A gyapjút gyúrva, formázgatva átélhetik az alkotás örömét, megtapasztalhatják a saját kezükkel létrehozott tárgyak értékét. Oktató: Csiki Emőke. A foglalkozások helyszíne: Sáros (Tárgului) utca 1. szám. A helyek száma korlátozott, egy alkalommal 10 gyermeket fogadnak. Jelentkezni, érdeklődni július 13-ára és 15-ére július 12-én, hétfőn 16 óráig, 20-ára és 23-ára július 19-én, hétfőn 16 óráig az alábbi telefonszámokon lehet: 0755-086-741 (Tekei Erika), 0755-086-740 (Márton Andrea).

Az állatkerttel kapcsolatos régi fotókat várnak

Az állatkert 57. évfordulója alkalmából archív fényképekből kiállítást szervez a létesítmény vezetősége, és arra kéri a marosvásárhelyieket, de nem csak, hogy járuljanak hozzá a kiállításához olyan fotókkal, amelyek régen készültek az állatkertben. Ugyanakkor arra kéri az érdekelteket, hogy ezeket a fotókat újra készítsék el a jelenben, ugyanazon a helyen. A fényképeket az office@zootirgumures.ro e-mail-címre várják, névvel és elkészítésének dátumával.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Kezdődik a nyári program Szovátán

A járványügyi lazításoknak köszönhetően újra benépesedhet hétféteken a szovátai Petőfi park. Nemcsak sétáló vagy pihenő turistákkal, hanem a szórakozásra, netán kulturális programokra kíváncsi látogatókkal is. Ugyanis a hét végén startol a nyári kulturális programsorozat, amelyet azzal a céllal indított néhány éve a fürdőváros önkormányzata, hogy az idelátogató sok turista számára kikapcsolódási lehetőségeket is biztosítsanak, ahogy a város és a környező települések lakói számára is. A nagy népszerűségnek örvendő nyáresti programok mindig sok embert csábítanak a színpad elé, a nyári lazítások közepette tavaly is elindította az önkormányzat és a helyi turisztikai tájékoztató iroda a programsorozatot, de amikor kötelezővé vált a szabadtéri maszkviselés is, leállították a rendezvényeket. Most ismét úgy döntöttek, hogy lehetőséget adnak a fellépőknek és alkalmanként a szórakozásra az érdeklődő közönségnek, ezért az önkormányzat egy anyagi keretet biztosított a nyári időnyre, és legalább augusztus végéig mindenképp szeret-

nének hétfévente fellépőkkel, színes programokkal kedveskedni a közönségnek.

Az első idei fellépőkkel is több különböző műfaj kedvelőit szeretnék a színpad elé hívni, ezért pénteken a parajdi fűvöszenekarnak, szombaton az ugyancsak parajdi Zumbatomic táncos lábú tagjainak, vasárnap pedig a csatófalvi Doina Hundorfului román folklóregyüttesnek lehet taposolni. Mindhárom előadás este 7 órától kezdődik.

A nyári programok már a kezdetektől annyira elnyerték a helyiek és a turisták tetszését, hogy kinőtték a fürdőtelepi Petőfi park területét, sokan az utcáról vagy a járdáról követik a fellépőket. Többek között ez volt az ok, ami miatt az önkormányzat egy tágas nyári színtér megépítésére pályázott. A nyertesnek bizonyult projekt egy ötszáz fős amfiteátrum felépítését célozza a fürdőtelepi egykori mozi övezetében. Ennek most már semmi akadálya nincs, néhány napon belül a kivitelező el is kezdi munkát egy régi épület lebontásával. (GRL)

Népszerűek a nyáresti színpadi fellépések

Fotó: Szovátai önkormányzata

A várbán, óriáskivetítőn is nézhető az EURO 2020 döntője

PROIECTIE - FINALA
DÖNTŐ - VETÍTÉS

GETATEA MEDIEVALĂ - VÁR

11 IULIE / JÚLIUS 11. | 22:00

Vasárnap, július 11-én 22.00 órától várjuk önöket a marosvásárhelyi várbán.

Az EURO 2020 Anglia és Olaszország közötti döntőjét óriáskivetítőn élőben követhetik közösen. A belépés díjtalan.

Részletek: a rendelkezésünkre álló székek száma korlátozott, az udvaron azonban a fűben is kényelmesen le lehet ülni. Felhívjuk a figyelmüket, hogy az esti órákban lehűl az idő, így ajánlott kis takarót is magukkal hozni. (közlemény)

Módosul a Mircea Birău városi uszoda programja

A marosvásárhelyi Mircea Birău uszoda programját módosította az önkormányzat. Amint a polgármesteri hivatal honlapján közlik, a változtatást az indokolta, hogy kevesen vették igénybe az uszodát, főleg hétféteken.

Emiatt július 10–30. között hétfőtől péntekig 6–14 óra között az uszoda zárva lesz mind a sportolók, mind a nagyközönség előtt, 14–18 óra között kizárólag a sportolók és az úszótanfolyamok résztvevői használhat-

ják, míg 18–22 óra között csak a nagyközönség számára nyitott.

Szombatonként zárva lesz, a medencék takarítása miatt, vasárnap szintén.

A városháza közleményében hangsúlyozzák, továbbra is előjegyzés alapján fogadják az úszni vágyókat, telefonszám: 0734-560-937. Július 31. – szeptember 10. között pihenőszabadság miatt az uszodát bezárják, ez idő alatt a medencék vízcserejére is sort kerítenek. (a.)

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczadi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Winkler: Fordítsuk javunkra az új közös agrárpolitikát

Az Európai Parlamentnek jelentős szerepe volt abban, hogy a 2023-ban életbe lépő új közös agrárpolitika kapcsán kompromisszum született – számolt be Winkler Gyula EP-képviselő (RMDSZ, EPP), aki szerdán Déván tartott sajtótájékoztatót.

„Három év vita, tárgyalás után lezárult a háromoldalú egyeztetési folyamat a közös agrárpolitika kapcsán. Ez 2023-ban lép életbe, addig átmeneti időszak van. Háromévesi egyeztetésre, tárgyalásra volt szükség, hogy a kompromisszum megszülessen, ugyanis a különböző tagállamok különböző érdekeket képviseltek, amelyek számos, nehezen feloldható konfliktust eredményeztek. Brüsszel megoldásként a decentralizációt fogadta el. Az irányvonalakat, a prioritásokat és a célkitűzéseket az Európai Unió határozza meg, a pénzről közösen döntenek Brüsszelben, majd a tagállamokban hoznak döntést arról, hogy a meglévő keretből milyen programokat finanszíroznak, hogyan költik el a közös agrárpolitika pénzforsait. Abszolút újdonság, hogy minden tagállamnak országos stratégiai tervet kell kidolgozni” – ismertette Winkler Gyula. Ezeket a stratégiai terveket legkésőbb 2021 decemberéig kell benyújtani Brüsszelben, az Európai Bizottság pedig jövő év elején elemzi és hagyja jóvá.

„Három feltételnek kell teljesülnie, hogy a hazai mezőgaz-

dasági stratégiai terv sikeres legyen. Hatékony menedzsment kell az agrárminisztérium szintjén, ugyanis a szaktárcának jut az integráló szerep, és nyitottsággal kell együttműködni az érintett felekkel a projekt összeállítására érdekében. A második feltétel, hogy megyei szinten is hatékony legyen a mezőgazdasági intézményrendszer. A megyei igazgatóságoknak kell megvitatniuk a helyi szintről érkező javaslatokat. A harmadik feltétel, hogy a gazdaszervezetek, a termelők, feldolgozó egységek, a különböző mezőgazdasági társulások egyeztessenek tagjaikkal, beszéljék meg, dolgozzanak ki javaslatokat. Csak ezek összefésülését követően lesz egy versenyképes stratégiai tervünk a hazai mezőgazdaságot illetően” – hangsúlyozta Winkler Gyula.

Mint rámutatott, a brüsszeli kompromisszum kapcsán három fontos irányvonalat határoztak meg az új közös agrárpolitikában. „Az Európai Parlamentben több képviselőcsoport összefogásával érték el, hogy előtérbe kerüljenek a számunkra, erdélyiek számára is megfelelő érdekek. Több pénz lesz a kisebb gazdaságoknak. Nagyobb támogatást nyújtanak a fiatal gazdáknak. A harmadik prioritás a szociális pillérrel kapcsolatos, amelynek célja, hogy a mezőgazdaságban dolgozóknak jobb munkakörülményeket biztosítsanak” – sorolta az EP-képviselő. *(közlemény)*

Meghosszabbították a veszélyhelyzetet

Romániában július 12-től kezdődően újabb harminc napra meghosszabbították a koronavírus-járvány miatt tavaly május óta folyamatosan érvényben lévő veszélyhelyzetet, az erről szóló határozatot csütörtöki ülésén fogadta el a kormány.

A legfontosabb változás az, hogy ezentúl három hónap helyett Romániában is hat hónapig minősülnek védettnek azok, akik kigyógyultak a koronavírus-fertőzésből. A kormány ezzel kapcsolatos döntését ismertető Raed Arafat katasztrófavédelmi államtitkár szerint a változással Bukarest is igazodik az európai gyakorlathoz, és a Románia által is bevezetett uniós digitális Covid-igazolvány, az úgynevezett „zöld útlevél” által elismert védettségi időszakhoz.

A július elsejétől életbe léptetett lazításokhoz most csak pontosításokat fűzött a kormány. Az államtitkár nem akart azzal kapcsolatban jóslatokba bocsátkozni, hogy augusztus elején folytatják-e a járványügyi korlátozások május 15-én megkezdett fokozatos lazítását. Arafat felhívta a figyelmet, hogy az eddig bevezetett lazításokat is a fertőzési rátától tették

függővé, tehát a szorítások automatikusan ismét érvénybe lépnek azokon a településeken, ahol a fertőzések növekedése átéli a kormányhatározatban meghatározott küszöbértékeket.

Romániában egyelőre alacsony szinten stabilizálódott a fertőzés terjedése, de több térségben megjelent már az eredeti kórokozónál sokkal fertőzőbb delta vírusvariáns, amely a fővárostól északra lévő Argeş megyében már közösségi szinten terjed és áldozatokat is követelt.

A hatóságok szerint nem az a kérdés, hogy eléri-e Romániát a Nyugaton már megkezdődött negyedik hullám, hanem az, hogy mikor, és mennyire lesznek súlyosak a következményei. Az államtitkár hangsúlyozta: az oltás az egyedüli biztos ellenszere annak, hogy egy esetleges fertőzés súlyos megbetegedést, vagy éppenséggel halált okozzon.

A 19,3 milliós Romániában eddig alig 4 millió 789 ezer ember – a beoltható 12 év feletti lakosság 28,6 százaléka – kapott legalább egy adag oltást. A csütörtöki jelentés szerint 30 új koronavírusos esetet diagnosztizáltak az utóbbi 24 órában és 3 fertőzött vesztette életét. *(MTI)*

A pénzügyminiszter leváltását kérte Florin Cîțu miniszterelnök

Alexandru Nazare pénzügyminiszter felmentését kérte Klaus Iohannis államfőtől csütörtökön Florin Cîțu miniszterelnök. Cîțu, aki korábban pénzügyminiszter volt a Nemzeti Liberális Párt (PNL) Ludovic Orban pártelnök vezette kisebbségi kormányában, maga készül átvenni a tárca ideiglenes vezetését, amíg pártja új tárcavezetőt jelöl.

Cîțu a kommunikációképtelenséget vetette Nazare szemére, és arra hivatkozott, hogy a legtöbb kérését a kormányprogram végrehajtásában a pénzügyi tárccánál tapasztalta. A kormányfő elsősorban az adócsalás visszaszorítását és az ország rendelkezésére álló európai alapok felhasználási ritmusát illetően elégedetlen Nazare teljesítményével.

A média azonban a PNL-n belüli választási küzdelem újabb fejezetének, a pártelnöki székre is pályázó Cîțu erődemonstrációjának tartja a minisztercserét, amellyel korábbi nyilatkozatai szerint Orban nem ért egyet. A kormányátalakításról szóló sajtótájékoztatókra reagálva a pártelnök a napokban több ízben jelezte: a maga részéről elégedett a liberális miniszterek teljesítményével és nem tartja indokoltnak egyikük leváltását sem.

A média szerint az is fontos szempont lehetett a pénzügyminiszter eltávolításánál, hogy a kormány költségvetés-kiigazításra, illetve a helyi infrastruktúra-fejlesztésekre fordítható pénzalapok elosztására készül, és jelentősen megnöveli Cîțu

politikai hatalmát, ha nemcsak jóváhagyóként, hanem – ügyvivő pénzügyminiszteri minőségben – javaslattevőként is részt vehet a költségvetési források elosztásában.

Az alkotmány elvileg szabad kezdet ad a miniszterelnöknek a kormány összetételét illetően, de az USR-PLUS szövetség által jelölt egészségügyi miniszterének egyoldalú leváltásakor kiobbant koalíciós válság megoldásaként áprilisban a kormánypartok megállapodtak arról, hogy a miniszterelnök ezentúl csakis a koalícióval egyeztetve alakíthatja át kormányát.

Erre utalva a csütörtöki kormányülést követő sajtóértekezletén Cîțu elmondta: már kedden tájékoztatta a koalíciós pártok vezetőit, hogy megvonta Nazarétól a bizalmat, majd amikor a tisztségviselő ennek ellenére nem volt hajlandó lemondani, a csütörtöki döntést megelőzően arról is tájékoztatta a pártvezetőket, hogy Nazare visszahívását akarja kezdeményezni az államfőnél és a koalíció vezetőinél, akik elmondása szerint ez ellen sem emeltek kifogást.

Az elnöki hivatal csütörtökön kora délután közölte: Klaus Iohannis államfő aláírta az elnöki rendeletet Alexandru Nazare felmentéséről, egy másik rendelettel pedig Florin Cîțu kormányfőt nevezte ki ügyvivő pénzügyminiszterre. Az alkotmány szerint egy tárcavezető nélkül maradt minisztérium vezetését legfeljebb 45 napig veheti át ügyvivői hatáskörrel a kormány egy másik tagja. *(MTI)*

Megbírságot az EB a BMW-t és a Volkswagen-csoportot

Az Európai Bizottság 875 millió euróra bírságot az EB a BMW-t és a Volkswagen-csoportot, amiért az új dízel személygépkocsik károsanyag-kibocsátásának tisztítása terén a verseny korlátozásával az autógyártók megsértették az uniós trösztellenes szabályokat.

Margrethe Vestager, az uniós bizottság digitális korra felkészült Európáért felelős biztosa brüsszeli sajtótájékoztatóján mindenekelőtt elismerte, hogy öt autógyártó, a Daimler, a BMW, a Volkswagen, az Audi és a Porsche rendelkezik olyan technológiával, amely az EU normák által előírtól nagyobb mértékben képes csökkenteni a károsanyag-kibocsátást.

Ugyanakkor kiemelte: a gyártók együttműködtek a nitrogén-oxid-tisztítás területén végzett műszaki fejlesztésekben, ezzel elkerülték a versenyt, amely azt szolgálta volna, hogy a technológia minden lehetőségét kihasználva a jogszabályban előírtól nagyobb mértékben csökkentsék az autók károsanyag-kibocsátását.

A bírság az autógyárak 2009 és 2014 közötti jogellenes ma-

gatartását érinti, a gyártók ugyanis ebben az időszakban alkalmazták az úgynevezett AdBlue vagy karbamid adalékanyag felhasználását kipufogógázokhoz keverve, ami által a nitrogén-oxidok a katalizátorokban vízzé és nitrogénné alakulnak.

Amíg a Volkswagennek közel 500 millió eurót, a BMW-nek pedig közel 375 millió eurót kell fizetnie, addig a Daimlernek nem kell bírságot fizetnie, amiért együttműködött az Európai Bizottsággal és felfedte a kartell létezését. A két megbírságot vállalat elismerte a kartell és beleegyezett a jogellenes magatartás közös rendezésébe – közölte az uniós biztos.

Az Európai Bizottság tájékoztatása szerint a csütörtökön bejelentett, a bírsággal végződő eset nem kapcsolódik a 2015-ben kiobbant dízelbotrányhoz, amely azzal kezdődött, hogy az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) 2015 szeptemberben megvádolta a VW-t, hogy olyan szoftvert telepített 482 ezer dízelüzemű járműbe, amelynek segítségével kijátszhatóak a károsanyag-kibocsátásra vonatkozó amerikai előírások. *(MTI)*

Ország – világ

Arafat: Csak oltással kerülhető el a járvány negyedik hulláma

A koronavírus elleni oltás jelenti az egyetlen megoldást a járvány negyedik hullámának elkerülésére – jelentette ki csütörtökön Raed Arafat belügyminisztériumi államtitkár, hangsúlyozva, világszerte egyre jobban a terjed a SARS-CoV-2 delta variánsa. Arafat rámutatott, Romániában még nincsenek ilyen problémák, mivel azonban egyre többet utaznak az emberek, olyan országokba is, ahol jelen van ez a változat, nálunk is elterjedhet. Az államtitkár kiemelte, továbbra is azt javasolják a polgároknak, hogy oltassák be magukat a koronavírus ellen, hiszen más országok példájából is látható, hogy bár az új változatok terjedésével jelentősen megnőtt az új megbetegedések száma, a vakcinának köszönhetően kevesebb a súlyos eset, így nincs akkora nyomás az intenzív terápiás osztályokon. A nagy-britanniai adatok arra engednek következtetni, hogy a beoltottak kisebb arányban fertőződnek meg az új vírustörzssel, mint az oltatlanok – magyarázta. *(Agerpres)*

Enyhén javította a statisztikai intézet a gazdaság első negyedéves növekedését

Enyhén felfelé módosította az országos statisztikai intézet a gazdaságnak az első negyedévre vonatkozó növekedését, így az előző negyedévhez mérten 2,9 százalékos GDP-bővülést jegyeztek a korábban közölt 2,8 százalék helyett. A statisztikai intézet csütörtöki közlése szerint az éves összevetés nyomán a román bruttó hazai termék (GDP) a nyers adatok szerint 0,2 százalékkal csökkent az első negyedévben az előző év azonos időszakához képest, ami megegyezik a korábban közölt értékkel. Ugyanakkor a szezonális és naptárhatással kiigazított érték szerint a GDP 0,1 százalékkal bővült a vizsgált időszakban. Korábban a statisztikai intézet azt közölte, hogy a kiigazított érték szerint a gazdaság stagnált az idei első három hónapban a tavalyi év azonos időszakához képest. A kormány egyelőre hivatalosan 5 százalékos gazdasági növekedésre számít az idén, ugyanakkor az Európai Bizottság szerdán közölt nyári időközi prognózisa 7,4 százalékos román GDP-bővülést vetített előre, a legnagyobbat az Európai Unióban. *(MTI)*

Kiadták az építési engedélyt a Szilágynagyfalu–Berettyószéplak pályaszakaszra

A szállításiügyi minisztérium kiadta az engedélyt az autópálya Szilágynagyfalu (Nuşfalău) és Berettyószéplak (Suplacu de Barcău) közötti szakaszának megépítésére. A hírt Facebook-oldalán közölte Căţalin Drulă tárcavezető. „Az elmúlt héten ez a második építési engedély, amelyet kiadunk az erdélyi autópályára. A Nádasszentmihály (Mihăieşti) és Magyarzsombor (Zimbor) közötti szakasz után most a Szilágynagyfalu és Berettyószéplak közötti szakaszra került sor” – áll a bejegyzésben. A 13,5 kilométeres sztrádaszakasz kivitelezésére megszabott határidő másfél év, a szerződés összértéke 384 millió lej. *(Agerpres)*

Bankószagú keringő

(Folytatás az 1. oldalról)

a bakt hónapokba, és valószínűleg szép pénzbe is került kijavítani. Miközben több százezer céget kényszerítettek gyakorlatilag az okosgépek beszerzésére, mielőtt még azok adatszolgáltatásának fogadására képes lett volna a hatóság, a rendszerbe bekötni eddig még kilencvenezer céget sem sikerült, de legalább a nagy adófizetőket már igen. A kicsik, amelyeknek arányítva sokkal nagyobb kiadás egy ilyen okosgép beszerzése, még várnak. Meg arról is beszélhetett volna, hogy elindított egy átszervezési folyamatot a tárcánál, aminek eredményeképpen egyszerűsödhetett volna az ügyintézés, a kezdeményezés tetszett is a cégszféranak. A tervezet hónapok óta lapít valahol egy fiókban a kormányánál, mert a magasabb polcra mászott előd nem adta rá főnöki áldását.

Lehetett rá számítani, hogy a legnagyobb kormányparton belüli választási harc nem zajlik le simán a párton belül, mert a regáti politikai szférában nagy ritkán csak a nyomait lehet felfedezni az ehhez szükséges úriemberi tartásnak. De ha túl mélyre ássák a lövészárkokat, azzal könnyen megágyazhatnak az idei őszi igazi politikai válságnak is, aminek a koalíció is megihatja a levét.

Előre nem látható baleset történt

Az illusztráción bekarikázva a meghibásodott vezetékrész látható

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

A tűz akkor oltódott el, amikor a vezetékben már nem áramlott ki a gáz, ugyanis a vezetékbeni nyomás csökkenésével leállt a szintézisortnyot ellátó szivattyú, ugyanakkor az incidenst követően a vezérlőteremben levő kezelő a vészhelyzeti gombbal azonnal leállította az egész berendezést. A tűzoltóparancsnok helyettes hozzátette, meggyulladt néhány műanyag borítású vezeték, berendezés, ezeket kellett eloltani. A sérülést szenvedett kolléga az egység területén levő vezérlőkabinban volt, és ott követte a visszaállítás folyamatának műszaki-technikai mutatóit, miközben elrobbant a vezeték, és a nyomás a kabin ablakát is betörte, ennek szilánkjai hasítottak fel a karját.

A 3-as számú ammóniaegységet leállították, mintegy két hónapba telik a sérült berendezések megjavítása, utána következik a magasnyomású berendezéseket, kazánokat, emelőszerveket és tartályokat ellenőrző állami felügyelőség (románul Inspekția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicată, rövidítve ISCIR) általi engedélyeztetés, majd ismét üzembe helyezik a berendezéseket.

Cristian Buhăianu ezredes kiemelte, azért nem történt nagyobb katasztrófa, mert a gyártelepen és az egységnél dolgozók tudták, mit kell

tegyenek ilyen helyzetben, és ennek megfelelően – az előírt eljárásokat könyvszerűen betartva – intézkedtek.

A szóban forgó vezeték használatára 2013. július 30-án bocsátotta ki az ISCIR az engedélyt. Aurel Botezan műszaki igazgató elmagyarázta, hogy a 60 éve üzembe helyezett gyárban több ezer olyan berendezés, vezeték van, amelyek a

jelenlegi szabályok, szabványok szerint üzemelnek, de ahogy a régi gépkocsik esetében, ezeket – az EU és Románia által 2010-ben elfogadott és alkalmazott törvény által előírt műszaki feltételeknek megfelelően – rendszeresen és gyakrabban ellenőrzik, és ha megfelelnek a szabályoknak, akkor időszakosan meghosszabbítják az üzemeltetési időt. A felrobbant vezetékét leg-

utóbb 2019-ben ellenőrizték, akkor nem találtak kivétnevalót rajta, és 2022 januárjáig meghosszabbították az engedélyt. Ami nem azt jelenti, hogy ezután ki kell vonni a használatból.

– Számunkra is érthetetlen esemény történt, ezért érdekünk, hogy minél előbb a berendezést nem érintő, tönkretévő külső és belső vizsgálatot állapítsuk meg, mi vezetett a katasztrófát kiváltó okhoz. Az elkövetkezendő időszakban az ISCIR országos szakértői is alapos vizsgálatnak vetik alá a berendezést, hiszen mindnyájunk érdeke, hogy műszakilag pontos választ kapjunk. Ipari egységként a nagy környezeti veszélyt jelentő egységekre vonatkozó törvénykezést (SEVESO) követjük. Ennek megfelelően biztonsági szempontból a legkisebb valószínűséggel előforduló, de nagy hatású eseménynek voltunk tanúi, amelynek következményeit a biztonsági eljárások alkalmazása, a saját és a megyei katasztrófavédelmi felügyelőség, kollégáink és a hatóságok azonnali közbelépésének köszönhetően minimalizáltuk – mondta a műszaki igazgató.

Újságírók kérdéseire válaszként megtudtuk, hogy a lakosság számára a legveszélyesebb a nagy mennyiségű ammóniazivárgás lenne. Ennek terjedése azonban az időjárástól is függ. Az ilyen esetekre is van katasztrófavédelmi terv. Ilyenkor nem csak a katasztrófavédelmi felügyelőség, az ipari egység, hanem elsősorban a közigazgatási egységek – a vészhelyzeti bizottságok koordinálásával – hozzák meg a megfelelő döntéseket. Az ipari egységeknél kötelezően vészhelyzeti terveket kell készíteni, amelyeket jóváhagy a felügyelőség, ennek

megfelelően kell adott esetben intézkedni. A kombinátnál rendszeres riasztási, mentési gyakorlatokat végeznek a megyei felügyelőség irányításával, és ennek köszönhetően is sikerült rövid idő alatt hatékonyan fellépni a július 7-i történések során – mondta Cristian Buhăianu ezredes.

A valószínűség számítások szerint a július 7-i robbanás előre nem látható baleset volt, hiszen a legnehezebb megjósolni a műszaki meghibásodást. Az emberi mulasztást számon lehet kérni, műszaki hiba esetén csak a következményei után lehet majd olyan intézkedéseket fogantatosítani, amelyekkel a hasonló esetek kiküszöbölhetőek – tette hozzá az ezredes és a gyár műszaki igazgatója.

Arra a kérdésre, hogy Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere referendumot kezdeményezne a gyár működtetésével kapcsolatban, Péter Ferenc megyei tanácselnök és Tanczos Barna környezetvédelmi miniszter pedig külföldi kivizsgálást is szorgalmaz, Ovidiu Maior sajtószóvivő elmondta, figyelemmel követik a robbanás körüli nyilatkozatokat, a lakosság reakcióit. A maguk vonalán az esetet jelentették a Fertilizer Europe Egyesületnek, és folyamatosan kapcsolatban állnak Brüsszellel. Jelenleg arra összpontosítanak, hogy mielőbb kiderüljön, milyen műszaki meghibásodás okozta a robbanást, és azon igyekeznek, hogy minél előbb üzembe helyezték a gyáregységet.

Biztosítottak arról, hogy az említett hatóságok és intézmények képviselői által végzett alapos kivizsgálás eredményeit, az összeítést követően, nyilvánosságra hozzák.

Vezérlőterem

Fotó: Nagy Tibor (archív)

EMNT: nem a magyar gyermekvédelmi törvény homofób, hanem az ürügyén indult kampány hungarofób

Magyarország példamutató módon, az alapvető európai értékeket tiszteletben tartva vette védelmébe a kiskorúakat, a pedofíliaellenes törvény esetében tehát nem homofóbiával, hanem mesterségesen gerjesztett hungarofóbiával van dolgunk – állapította meg csütörtökön közzétett állásfoglalásában az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöksége.

A szervezet elnöke, Tócs László, volt európai parlamenti képviselő által aláírt nyilatkozat szerint a magyar Országgyűlés eljárása „jó gyakorlatként” mintául szolgálhatna az egész unió számára.

Ezzel szemben az európai törvényhozás szélsőbaloldali, baloldali és liberális részvevői a tárgytól eltérve az LMBTQI-csoportozásba tartozó személyek jogainak vélt megsértése ürügyén csaptak magyarellenes hisztériát. Tették ezt a kifejezetten tagállami hatáskörbe tartozó gyermekvédelmi ügyében, egy olyan jelentéstevő határozati dokumentuma alapján, akit nemrégiben szexuális bűncselekmény elkövetése miatt ítélt börtönbüntetésre saját országának igazságszolgáltatása – mutat rá a dokumentum.

„Határozottan visszautasítjuk azokat a megalapozatlan vádak, vádaskodásokat, melyek szerint a magyar gyermekvédelmi törvény

szexuális orientáció alapján diszkriminálna, és ellene volna az EU alapvető jogainak és értékeinek. Gyermekünk és unokánk iránti féltő szeretettel állunk ki a törvény mellett, amely gátat vet megfontoltságnak, és – egyebek mellett – kitiltja az iskolákból, illetve a kiskorúak által elérhető közösségi terekből azt a propagandát, amely a homoszexualitást és a genderideológiát, az öncélú szexualitást, a pornográfiát és a nemváltoztatást népszerűsíti” – olvasható az EMNT elnökségének állásfoglalásában.

A szervezet visszautasítja a júniusban elfogadott Matic-féle EP-jelentés „aberrált ajánlásait”, ugyanakkor „az általánostól eltérő

szexuális orientációjú európai polgárok alapvető emberi jogait és méltóságát tiszteletben tartva” szorgalmazza a normalitáshoz való visszatérést az Európai Unióban.

„Nemes konzervativizmussal, biblikus keresztény hitünk alapján ragaszkodunk a teremtés ősi természeti rendjéhez, és határozottan visszautasítjuk azokat az Európától idegen, kommunisztikus, liberális és ateista törekvéseket és irányzatokat, amelyek megsértik az európai kultúra és moralitás klasszikus értékeit, és szembemennek a realitással, a racionalitással és az erkölccsel” – szövezik le a nyilatkozat szerzői.

Követelik, hogy az Európai Unió

szélsőséges, liberális és baloldali politikai erői hagyjanak fel az LMBTQI-lobbi és a genderideológia propagálásával, tartsák tiszteletben Magyarország – és más „kipécézt” EU-tagállamok – szuverenitását, illetéktelenül ne avatkozzanak be törvényhozásába.

A romániai magyar kisebbségi közösség nevében az EMNT elnöksége arra szólítja fel az Európai Unió vezetőit, hogy mesterséges módon kreált ügyek felnagyítása helyett az európai nemzeti kisebbségek valós problémáira fordítsanak fokozott figyelmet, szabad utat engedve a helyzetük rendezésére irányuló európai polgári kezdeményezéseknek. (MTI)

SZÍNES VILÁG

XVII. évf. 25. (767.) szám, 2021. július 9., péntek

Semmelweis Ignácra emlékezünk a koronavírus kapcsán halálának 156. évében

„Anyák és újszülöttek megmentője,
aki legyőzte a betegséget,
de nem tudta meggyőzni az embereket!”

Semmelweis Ignác (1818. 07. 01. – 1865. 08. 13.) azon kevés orvos közé tartozik, akinek munkássága ma is emberek (anyák) ezreinek életét menti meg, akinek áldásos tevékenységét az utókor azzal ismerte el, hogy életművét 2013-ban bejegyezték a világemlékezet nyilvántartásába. Mint az egészség-gondozás 12 leginnovatívabb személyének egyike, életnagyságú szobra ott áll a Halhatatlanok Csarnokában a Chicagói Nemzetközi Sebészettudományi Múzeumban (International Museum of Surgical Science). Csak érdekességként jegyezzük meg, hogy magát a múzeumot is egy Magyarországon született orvos, Thorek Max alapította, aki szülészeti, általános és helyreállító (rekonstruktív) műtéteket végzett, és akinek innovatív technikáit és gyakorlatát ma is széles körben használják a műtétek során.

Magyarország kormánya a 2018-as évet Semmelweis Ignác- (1818–1865) emlékévvé nyilvánította születésének 200. évfordulója alkalmával, számos tudományos és kulturális program került megrendezésre. Nemcsak a Semmelweis Egyetemen, hanem országsszerte megemlékeztek az anyák megmentőjéről. Az emlékév fővédnöke Áder János köztársasági elnök, az egyetemié dr. Szél Ágoston rektor volt.

Varga János

Élete

Semmelweis Ignác Fülöp 1818. július 1-jén tíz testvér közül ötödikként született Budán, Semmelweis József fűszer-kiskereskedő és a sváb Müller Terézia gyermekeként. Középiskolai tanulmányait a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnáziumban és a várbeli Egyetemi Katolikus Gimnáziumban végezte.

Az iskola híres tanulói közül csak néhányat említünk: Bella István költő; Endrődi Sándor író, költő, az MTA levelező tagja; Goldziher Ignác világhírű Kelet-kutató, az MTA tagja; Horvát István bölcsészdoktor, egyetemi tanár; Jancsó Miklós filmrendező; Kaszap István jezsuita novícius; Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter; Lauschmann Gyula orvos, történész; Lánosz Kornél világhírű fizikus, matematikus, a relativitáselmélet és a kvantummechanika tudósa, Einstein matematikai asszisztense az 1928/29 tanévben Berlinben; Lázár Ervin író, elbeszélő, meseíró; Pauer János székesfehérvári megyés püspök; Pyrker János László velencei pátriárka, az MTA tagja; Reguly Antal néprajzkutató, utazó; Romhányi György patológus; Rónay Jácint, a darwinizmus megteremtője Magyarországon, Kossuth fiainak nevelője, Rudolf trónörökös tanára, Mária Valéria főhercegnő nevelője, ő látta el a haladók Deák Ferencet az utolsó kenettel; Jubál Károly mérnök tanár, az ábrázoló geometria

meghonosítója, Kossuth nővérei gyermekeinek tanítója, a szabadságharc lelkes híve és mártírja; Sajnovics János kutató, nyelvész, matematikus, csillagász; Sebő Ferenc énekes, dalszerző, népzene-kutató; Semmelweis Ignác orvos, „az anyák megmentője”; Simor János bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek; Szekfü Gyula történész; Urbán János matematikus; Vajda János költő; Vörösmarty Mihály költő; Wekerle Sándor politikus, miniszterelnök; Ybl Miklós építész; Zichy Jenő szakíró, politikus, Ázsia-kutató; Egyed Antal költő, műfordító, Virág Benedek tanítványa, Vörösmarty Mihály támogatója, az MTA tagja.

A gimnáziumi évek után beiratkozott a Pesti Tudományegyetem kétéves bölcsészeti kurzusára. Apja akarata ellenében 1837-ben jelentkezett a Bécsi Egyetem jogi karára, azonban még ebben az évben átiratkozott az orvosi karra. 1844-ben szerezte meg orvosdoktori diplomáját Bécsben egy botanikai doktori értekezésével, majd még ebben az évben szülésmesteri oklevelét is átvehette, egy évvel később, 1845-ben sebészdoktorrá avatták. Ezután rögtön tanársegédi állást kapott Johann Klein (1788–1856) professzor szülészeti klinikáján, a bécsi közpórházban. Már korán magára vonta tanárainak – különösen Karl von Rokitansky és Josef von Škoda – figyelmét. Az előbbi engedélyével éveken át, szinte naponta látogatta az anatómiarészleget és számtalan boncolást végzett. Érdeklődését a kórbonctan iránt tanára, Rokitansky keltette fel, aki így ír abban az időben: *A modern orvostudomány virág-*

Semmelweis 1860-ban

zásának forrása a kórbonctanban keresendő. Egyre többet foglalkoztatja a betegségek eredete, keresi a betegségek okát. Már ekkor megérti, hogy nem a felfedezés és annak menete jelenti a legnagyobb problémát, hanem az új ismeretek megértetése és elfogadtatása a maradi társadalommal.

A gyermekági láz

A gyermekági láz (sepsis puerperalis) olyan fertőző betegség, amely szülés vagy vetélés után következhet be, különösen abban az esetben, ha hiányos a méhlepény. A baktériumok vagy különböző kórokozók a méhnek a méhlepény leválásakor keletkező nagy sebén jutnak be a véráramba. A méhszáj még több nappal a szülés után is teljesen nyitott, így közvetlen a kapcsolat a méh és a hüvely között. A baktériumok még jó higiénés feltételek esetén is könnyen bejuthatnak az erősen igénybe vett méhbe, ahol meleg, tápanyagban gazdag környezetet találnak. A kórokozók általában a sebvizben keresztül ürülnek, azonban, ha az gyengén folyik, a fertőzés megtörténhet. A betegség hőemelkedésben vagy lázban nyilvánul meg, hasi nyomás, fájdalom, bűzös folyás, esetleg vérzés léphet fel. A folyamat romlását jelzi a gyengeség, alhasi feszülés, hányinger, hányás, valamint a sok tünete, mint például a nyugtalanság, szapora pulzus, a felgyorsult légzés és az emelkedett vérnyomás. A következmények a hashártya vagy a méhnyálkahártya, illetve egyéb szervek gyulladása, sűrű, erős lázrohamok, hatékony kezelés nélkül a legtöbb esetben néhány napon belül vérmérgezés lép fel, amely halálhoz vezethet.

Felfedezése

A bécsi közpórház szülészeti osztályán dolgozva figyelmeztetést gyűjt a szülőanyák haláladatait, és tanulmányozza a boncolási jegyzőkönyveket. Tanára és barátja, Jakob Kolletschka halálakor Semmelweis tanulmányozza Kolletschka boncolásának jegyzőkönyvét, és rájön, hogy az a betegség, amelyet barátja halálát okozta, és az, amelyet gyermekági láz néven ismertek, azonos. Rövidesen megérti, hogy a problémát a boncolás

során az orvosok kezére tapadó bomló szerves vegyületek okozzák, így fertőződnék meg az anyák. Felismerte, hogy a gyermekági lázat az orvosok és orvostanhallgatók okozzák azzal, hogy boncolás után kézfertőtlenítés nélkül mennek át a szülészeti osztályra, és ott fertőtlenítetlen kézzel vizsgálják a várandós nőket. Világossá vált számára, hogy ez volt az oka annak, hogy a pusztán bábák és bábánövendékek által kezelt várandós nők körében sokkal ritkább volt a gyermekági láz, mint az orvosok és orvostanhallgatók által is kezelték között. Semmelweis azt is felismerte, hogy nemcsak a hullából származó anyagok, de elfertőződött sebek, széteső rákos szövetekből származó „rothadó anyag ugyan úgy okozhat gyermekági lázat”.

Megoldást keresett, először a szappanos kézmosást és körömkefe használatát vezette be, ami sajnos nem volt eléggé eredményes. Több vegyszer kipróbálása után 1847 tavaszán a klórmentes választotta fertőtlenítőszernek. Kötelezte az orvosokat, az orvostanhallgatókat és az ápolószemélyzetet a szülészeti osztályokra történő belépés előtti klóros kézmosásra, később pedig kötelezővé tette az egyes betegek vizsgálata közötti klórmentes kézmosást is (ami könyökig, körömkefével végrehajtott, negyedórás procedúra volt). Intézkedései rendkívül népszerűtlenek voltak, munkatársai pedig a statisztikai bizonyítékokat egyszerűen nem vették komolyan, annak ellenére, hogy rendelkezései nyomán a gyermekági lázban elhaltak aránya az orvosok szülészeti osztályán kisebb lett, mint a bábákén. Az 1848-as év tavaszán Semmelweis több társával együtt tagja lett a bécsi forradalmi Nemzeti Gárdának, de ezekben folyamatosan gyakorolta hivatását is. Felfedezését és a fertőtlenítő (aszéptikus) eljárással elért eredményeit csak évekkel később publikálta, először 1858-ban, a Markusovszky Lajos által szerkesztett Orvosi Hetilapban *A gyermekági láz kórortana* címmel. Ahhoz, hogy nemzetközileg ismertek legyenek eredményei, 1860-ban – Széchenyi halálának évében – megjelenik német nyelvű könyve: *A gyermekági láz fogalma, kórortana és megelőzése*. A könyv fogadtatása külföldön ellenséges, a hazai fogadtatás jobb, kollégák dicsérik és értékelik munkásságát. Az Egyesült Államokban 1941-ben angolul is megjelent. A legendás történetíró, Sticker a következőket írta a könyv áttekintése során: „... tartalmának igazsága és bemutatásának világossága az orvosi irodalom legszebb kiadványai közé sorolja, összhangban Robert Koch »A sebfertőzések kórortanának tanulmányozása« című könyvével és Pasteur cikkeivel a madár koleráról”.

A következő években nyílt levelekkel folytatja vitáját, melyeknek hangvétele egyre indulatosabb, azokat, akik nem ismerik el a fertőtlenítés jelentőségét, gyilkosnak nevezi. Újszerűségével és főleg szenvedélyes hangvételével a hazai, de főként a külföldi szakma túlnyomó részének elutasítását és támadásait váltotta ki. Semmelweis Ignác 1861-ben *Utastírányt* fogalmaz meg, melyben elrendeli a szükséges fertőtlenítési eljárásokat, melyeket a Helytartótanács is elfogad, így Magyarország lesz az első a világon, ahol ezeket az eljárásokat rendszerben is meghozzák.

(Folytatjuk)

Semmelweis Ignác-emléktábla Székesfehérváron, a Ciszterci Szent István Gimnázium – ma városi könyvtár olvasóterme – volt épületén

A természet kalendáriuma (CDLXX.)

Kiss Székely Zoltán

Nyári kánikulából kikecmeregve, buborékfűvő záporok hűvösében foganhatott **Szabó Lőrinc Nájlon és celofán** pikareszkje.

A nők, mintha folyékony üveget terítettek volna magukra, szinte húzzák a szemet tündérköpenyükre: ruhában is majdnem meztelenek; s mialatt a nyári eső pereg s harmatszikkákkal tündöklök az este, a város: mintha glóriát viselne mind, oly szép, oly tudatos, úgy lebeg, oly kihívó... minthogyha glóriát az egész testen... Vízalatti álmok imbolyog, mikor egy-egy pászma fény átsüt árnyukon... Költő és diák ámul rajtuk, nájlonon, celofánon, és hőhő! – röhög a henteslegény.

Lírai pikareszk ez, lazára fűzött, be sem fejezett gondolatkalandokat villant. Kié az ámulat, s kié a vad kacaj, mi több, röhögés? Mindenké, bárkié ebben a ragyogó nyárban.

De ma néhány tudománytörténeti csemegét kínálok útravalónak.

Július 9-én, 1856-ban halt meg **Lorenzo Romano Amedeo Carlo Avogadro**. A molekuláris fizika egyik megalapozója a Szárd-Piemonti Királyság fővárosában született és halt meg, bár közben Torino 1792-től 1814-ig francia megszállás alatt volt. Nem véletlen tehát, hogy legfontosabb publikációját, amelyben az azóta róla elnevezett törvényt mint hipotézist megfogalmazta, 1811-ben, **Napoleon** uralma idején, franciául jelentette meg. Négykötetes egyetemi tankönyve, a **Fisica dei corpi ponderabili...** 1841-ben jelent meg, és valószínűleg **Jedlik Ányos** könyvtárába is eljutott, aki saját egyetemi tankönyvének a **Súlyos testek természettana** címet adta 1850-ben. Ma már a nemzetközi fizikai szakirodalomban **Avogadro-számnak** nevezik a mólnyi mennyiségű anyagban lévő anyagi egységek számát.

Július 9-én, 1845-ben született **Charles Darwin** második fia, **George Howard Darwin** csillagász. A Cambridge-i Egyetem csillagászatprofesszora elsőként dolgozott ki kozmológiai elméletet a matematikai fizika módszereire alapozva. Az árapályerőkről is jelentős művet alkotott. A Hold keletkezésére vonatkozó elméletét, mely szerint a Hold valamikor a Föld része volt, és abból szakadt ki a Nap vonzása következtében, ma már nem fogadják el, mert ellentmond a Nap-Föld-Hold-rendszer számos adatának.

Nyár közepe. A Poklos-patak s a Sárvári-patak enyhet adó völgyecskéinek hajnalban még párát pipáló levegőjében fecskecsapat táncol. Néhány tucat néha fel-felficsérgő fia-

talság. A kicsik röptetésén túl már a biztos repülést gyakorolják, s a pontos helyzetfelmérést. Néha arasznyira is megközelítik az e légi akrobatikát bámulót.

Az előbb idézett versében szinte – különben sokszor – pajzán Szabó Lőrinctől ma másodsorra egy szinte gyerekvers képét hoztam: **Ficséri-füsti**.

Fecske, te kicséri, füsti fecske, futár az egek meg a konyha között, ki a tárt ajtón ki-beszökve-repesve szemünket a tiszta azúrba kötöd, mi csalt ide, tavalyi tanyádra, kicséri, villafarkú, dalrópke vándor, a nagy vizek és hegyek felett Magyarországra Afrikából: micsoda hűség, mily szeretet?

„Mit, mit?” – csicseregsz, ha kérdelek: – „Itt, itt!” csivogod, ha kereslek, s már tovatűnsz.
„Mit vitt?” – a társad kérdi: de – „Csitt, csitt!”
inted le, ahogy megint berepülsz.
Nem értelek, isteni vendég, te kicséri, csak nézem, hogy körülözöl elegánsan s csupaszáj-fiaidnak enni hogy adsz: áldás lakik a fehér-falu házban, kicséri-füsti, ahol te laksz.

*Pedig gyötrődsz, te, vidámszavú fecske, te szép, te citeraénekű: mint lelket a bűn, fészkek nyüve-szenyve folyton emész, a rüh, bolha, tetű.
„Csitt, csitt!” – keserű szavad is gyönyörű: ha csak villansz, önzőn felejtem nyomorod, nyilgyors, légi vadász, s – „Vigy, vigy!” – hintázom a végtelenben két szárnyadon, elragadtatás.*

Mert ott aztán te vagy úr, ti vagytok urak az arany gömb alatt, szédültök, ahogy föl-, ahogy lecsaptok (világnagy csókban a gondolat): ég hangos halai, fecsegek, kicséri: a mindenség öröme tolong a táncotokban, az éleletek – nem is figyeltek rá, hogy a konyha álmát a mennybe köititek.

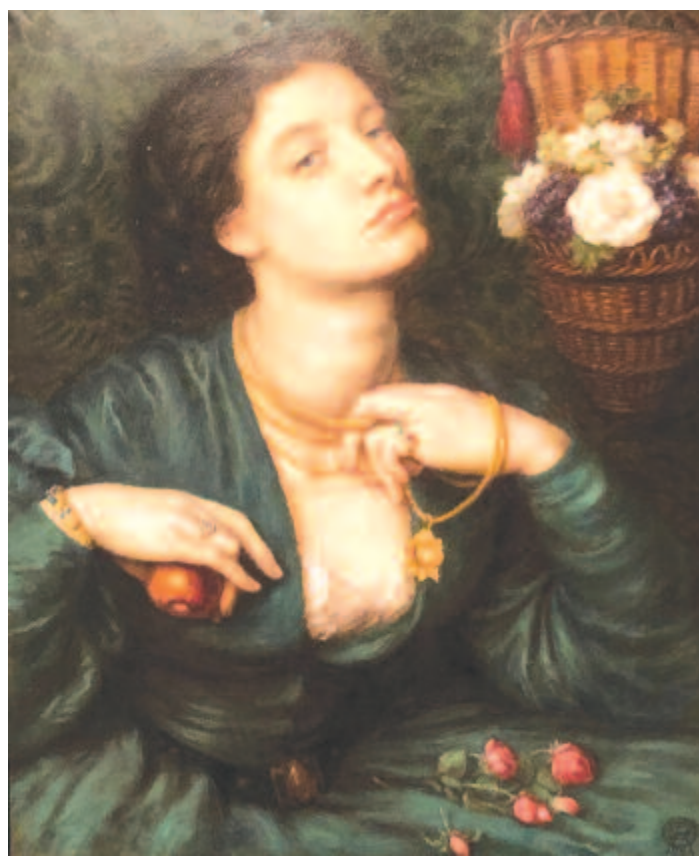
Fecske, te, kicséri, füsti fecske, három-négy éve láttalak, s most újra jössz, elegánsan evezve: unokád? a fiad? férjed? te magad? Bárki vagy, Dalteli, jó látni, hallani, hogy itt vagytok, áldó igézet, nyarunkat telezengeni hű fiait a szenvedésnek, barátaim, – és győztesei!

No de merüljünk még jobban bele az időbe.

363 évvel ezelőtt, július 10-én, 1658-ban született Bolognában **Luigi Ferdinand Marsigli** hadmérnök, térképész, természetkutató. A gróf rendszeres főiskolai oktatásban nem részesült, de a kor legjelesebb tudósai (**Casini, Malphigi, Montanari**) tanították. Fiatalon eljutott Isztambulba, az oszmán hódítók kiűzésére szervezett hadseregbe lépett. Tatár rabságba esett, kiszabadulva részt vett Buda 1686. évi visszafoglalásában, a Corvinák megmaradt kódexeit igyekezett menteni. Közben tanulmányozta Magyarország történelmi emlékeit, föld- és vízrajzi sajátosságait, bányászatát, élővilágát. 1691-ben a londoni Királyi Társaság tagjává választotta. 1692-től

megkezdte Magyarország térképészeti felmérését. Csillagászati helymeghatározásokra alapítva, munkatársával, **Johann Christoph Müllerrel** elkészítették a Kárpát-medence első pontos térképét. Európa keleti részén elsőként végzett rendszeres meteorológiai méréseket, majd igen alaposan felmérte a Duna vízrajzát. A korszerű tengertan megalapozója. Miután 1703-ban kizárták a Habsburg-hadsegerből, bejárta Nyugat-Európát, tengertani megfigyeléseket végzett, majd megalapította a bolognai csillagvizsgálót. Magyarország újkori felfedezőjének emlékét a bolognai Marsigli-intézet őrzi.

170 évvel ezelőtt, 1851. július 10-én halt meg **Louis Jacques Mande Daguerre** francia festő. Megalkotta a kép idő- és térbeli változását érzékeltetni képes diorámát. 1829-ben tízéves partnerségi megállapodást kötött **Niépce**-szel, aki 1833-ban váratlanul meghalt, így egyedül folytatta a munkát. 1837-re sikerült kidolgoznia az első, gyakorlatban is használható fotográfiai eljárást, amelyet magáról nevezett el. Találmányát 1839-ben mutatták be a Francia Tudományos Akadémián. A dagerrotípa szinte hónapok alatt meghódította a világot. A Petőfi Sándorról készült egyetlen valós kép is dagerrotípa. Találmánya nem sokkal élte túl, az ekkor már legalább olyan jó minőségű, és sokszorosítható képet szolgáltató Talbot-módszer teljesen kiszorította. Örök emlékként neve szerepel ama 72 francia

Dante Gabriel Rossetti – Monna Pomona, 1864

tudós között, akiket méltónak találtak arra, hogy ott díszledjenek az Eiffel-torony tartópillérein.

Előbbieknél kevesebb s megkopottabb megbecsülés az erdélyi polihisztoré, **Gyarmathi Sámuelé**, aki 270 éve, 1751. július 15-én született Kolozsvárt. Szülővárosában, Nagyenyeden és Bécsben tanult, 1782-ben avatták orvosdoktorrá. Egész életében a magyar nyelvészet, a természettudományok s azok gyakorlati alkalmazása álltak érdeklődése középpontjában. 1784-ben – alig fél évvel a **Montgolfier** fivérek léggömbkísérlete után – Pozsonyban léggömböt készített és bocsátott fel. Sikeres kísérletét hamarosan megismételte. Barátjával, **Andrád Sámuel**el gyalogosan tett tanulmányutat Németországban, ahol a kor jó néhány neves tudósával ismerkedett meg. Göttingában írta fő művét, az **Affinitast**; ebben a modern összehasonlító nyelvtudomány alapelveit fektette le. A német **Kampe** két érdekes könyvét fordította le, illetve dolgozta át gyermekek számára: **Amerikának feltalálásáról** (1793), illetve **Iffabbik Robinzon** (1794) címmel. Jeles minnerológus volt. A nagyenyedi főiskola számára 425 darabos közetgyűjteményt vásárolt 1797-ben. Ez az anyag képezi ma is a **Nagyenyedi Természettudományi Múzeum** ásványtárának alapját. 1800–1810 között a zilahi református kollégiumban tanított, innen vonult nyugalomba. Kéziratban maradt naplójegyzeteiből egy rendkívül szerény ember képe köszön ránk.

Nyár közepe. Levendulás fölött illatozónt fényez a leáldozó nap. Rózsa szirma bársonyul, nyári alma édesedik. A gyümölcskertek királynője, **Pomona** pihenőt tart az aszály sújtotta tájon.

Öregszi a gyümölcs a fán, öregszi a gyümölcs a fűben, akárcsak a halál után. A vikendházak alkonyulnak. Az évszak is helyet cserél, egymással észak és a dél, 26 ezer év alatt.

Mély csillagászati igazságokat rejt **Nemes Nagy Agnes Dalszövege**. A tavaszpont az ekliptika mentén évente mintegy 50,26°-cel nyugati irányban tolódik el; ennek megfelelően egy teljes körüljárás ideje kb. 25.786 év. A Föld tengelyének eme mozgása a precesszió. E jelenség ismert volt már az ókorban is. A csillagászat atyja, az ógörög **Hipparkhosz** használta először, amikor megfigyelte, és korábbi számításokkal összevetve dokumentálta a csillagok lassú, kelet felé haladó látszólagos mozgását.

26 ezer év után öregszi a gyümölcs a fán és hallani a júliusi kertben hulló gyümölcsök egyenetlen, extraszisztólés dobbanásait.

Maradok kiváló tisztelettel. Kelt 2021-ben, közel fertály évezeddel Avogadro születése után

Levendulás fölött illatozónt fényez a leáldozó nap

Egy barokkos klasszicista kúria, mely a közösséget fogja szolgálni

A Toldalagi család pusztulástól megmenekült kastélya

Nyárádszentbenedek Marosvásárhelytől tíz kilométerre délkeletre, a Csere-tető délnyugati lábánál, a Nyárad folyó jobb partján fekszik. A falut 1332-ben Sancto Benedicto néven említik először. 1567-ben Zent Benedek, 1619-ben Szent Benedek néven jelent meg az iratokban. A Rákóczi-szabadságharc alatt a falu határában verte szét gróf Bethlen Samu seregét Ilsovai kapitány ötszáz székellyel megerősített csapata. Itt építette fel nagyercsei gróf Toldalagi Zsigmond barokkos-klasszicista kastélyát...

Nagy-Bodó Tibor

A hajdani kolostor

A falu nevét talán a Szent István király által letelepített, és ott kolostort alapító Benedek-rendi hittérítők révén kapta. A templom melletti magaslaton előkerültek az első épület alapfalainak maradványai, melyeknek alapján kis kolostorcellákra is lehet következtetni.

A hajdani kolostor építőanyagát részben a templom építéséhez használták fel, melynek papja az 1330-as években háromszor is szerepel a pápai tizedjegyzékben. Feltételezhető,

hogy az 1830-as években ennek a középkori templomnak a helyén építették az istenházát a reformátusok.

A jelenlegi kastély elődje

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból derül ki, hogy az 1800-as évek végén nagyercsei gróf Toldalagi Zsigmond földszinti és manzárdos elrendezésű, oszlopos homlokzatú kastélyt építtetett.

Ha figyelembe vesszük az 1748-as konszpirációt, amely a nyárádszentbenedeki udvarházra vonatkozik, akkor az a jelenlegi kastély elődjének tekinthető. A gróf által építtetett kastély magas, megtört tetőzetével és homlokzati kiképzésével barokkos klasszicista stílusban készült.

Keresztes Gyula a *Maros megyei kastélyok és udvarházak* című munkájában említi, hogy a szabályos téglalap alaprajzú épülethez toldották a hátranyúló épületszárnyat; egyébként szimmetrikus alaprajzi elrendezéssel épült, főhomlokzata tornácán karcsú ion fejezetes oszlopokkal.

A kastély átépítése Toldalagi (II.) Zsigmond nevéhez fűződik

A Toldalagi-kastély az 1890-es években épült. A manzárdos elrendezésű, oszlopos homlokzatú kastély építtetője nagyercsei Toldalagi (I.) Zsigmond (1766–1847) volt. Gróf Toldalagi Mihály és bethleni gróf Bethlen Johanna (1825–1909) legnagyobb gyermeke gróf Toldalagi (II.) Zsigmond (1847–1894) volt, akinek nevéhez kapcsolódik a kastély átépítése. A nyárádszentbenedeki birtokon lakott Toldalagi Tibor (1854–1919) és Toldalagi Erzsébet (1861–1942) is.

A kastélyt többször is átalakították, utoljára gr. Toldalagi (II.) Zsigmond (1847–1894) megrendelésére.

Az erdélyi keresztcsűrös séma és a térképszelvények

Dr. Fekete Albert *Az erdélyi kertművészet – Maros menti kastélykertek* című könyvében e témával kapcsolatban arról is ír, hogy Nyárádszentbenedek az I. katonai felmérésen együtcsés település, két templommal és egy vízimalommal.

A telkeket többnyire itt is az Erdélyre jellemző keresztcsűrös séma szerint építették be. Külterületen többnyire szántók és legelők voltak.

A II. és III. katonai felméréseken a település széthúzódik a főút mentén. A térképszel-

szágúttól a Nyáradig terjedt – területe a III. katonai felmérés térképlapján hozzávetőleg hét hektár –, nem találunk rajzokat, terveket.

Csupán a huszadik század első feléből maradt fenn néhány fotó az épületről és a közvetlen környezetéről. Már a II. katonai felmérésen is látszik a kastélyhoz kapcsolódó, íves úthálózatú park. Alaprajzi formáján túl kialakításának ideje is megerősíti a park tájképi jellegét.

Ennek némiképp ellentmond gróf Toldalagi Róza visszaemlékezése, mely szerint francia kert volt Nyárádszentbenedeken: „... a francia stílusú kertet lépcsők tagolták egészen le a Nyáradig...”.

A 19–20. század fordulójáról fennmaradt visszaemlékezés is hitelt érdemlő lehet azonban, hiszen ebben az időszakban a kastélyok közvetlen környezete geometrikus kialakítású volt.

Fekete Albert szerint ezt nevezheti Toldalagi Róza – a mai tájépítész-terminológia értelmében tévesen – francia stílusú kertnek.

Évekig csak a kocsányos tölgyek őrizték az elfelejtett múltat

A katonai térképen a kert két útja is egyenesen nekifut a Nyáradnak, de hídábrázolás nem látható, ami alapján gázló létezésére következtethetnénk; vagy a meredek part végett esetleg vízparti pihenő-, kilátóponatok is lehettek ott valamikor – véli még Fekete Albert.

A régi kastélykert fáiból egynéhány megmaradt: kocsányos tölgyek, platánok, lepényfák, fenyőfélék és pikelylevelű örökzöldek őrzik az elfeledett múltat.

Az épület tornácától északra még fellelhető két nagyobb kivágott fa tönkje. Az idős, terebélyes fákat leszámítva semmi sem árulkodik már a kastélyt hajdan övező parkról.

Az épületet a második világháborúban kifosztották, berendezési tárgyait szét-hordták. A kommunizmus éveiben a helyi állami mezőgazdasági vállalat székelyül használta, a rendszerváltás után a belga testvértelepülés vásárolta meg.

A mai állapot, avagy dr. Kálmán Attila történész kiegészítése

Miután a szokásos módon használták a kommunizmusban – állami gazdaság volt –, a nyárádszentbenedeki kastély 2002-ben került Nyárádszentbenedek testvértelepülése, a belga Kasterlee tulajdonába.

Az épület akkor viszonylag elhanyagolt állapotban volt. Ők átadták az épületet az Együtt Nyárádszentbenedekért Egyesületnek. Az egyesület munkássága ismert, hiszen a Nám Moréh Emese által vezetett szervezet nagyon sokat tett és tesz a faluért, számtalan rendezvényen próbálják a település történetét, hagyományait, kultúráját megismertetni, értékeit megőrizni. Nekem is volt szerencsém néhány ilyen eseményen részt venni az évek során.

A kastély felújítása azonban túl nagy feladatnak bizonyult a kicsi egyesület számára. Ezért aztán 2013-ban úgy döntöttek, hogy negyvenkilenc évre használatba adják a helyi – ákosfalvi – önkormányzatnak.

A kastély felújítása az elmúlt néhány évben fellendült. A 2021-es év nagy híre pedig, hogy a felújítás folytatódhat a szolidaritási alapnak köszönhetően. Az önkormányzat mellett természetesen a belga testvértelepülés sem maradt tétlen, kitartóan segíti a kastélyfelújítást.

Úgy tűnik, hogy a kastély megmenekült/megmenekül tehát a pusztulástól. A tervek szerint a jövőben a közösséget fogja szolgálni. Értesüléseim szerint kulturá-

lis, turisztikai célokra szeretnék használni: falumúzeumot, kiállítási és közösségi tereket alakítanak ki benne.

A kastélyt tehát rövidesen már csak étellel kell megtölteni, ami nem mindig a legkönnyebb feladat. Reméljük, sikerül, és a Nyárad-mente egyik kulturális központja lesz.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Keresztes Pál mérnöknek, Keresztes Géza műépítésznek, dr. Fekete Albert PhD, DLA egyetemi tanárnak és Demján László műemlékvédő építésznek. Mai képek: Sándor Éva és Sándor Szilárd

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 953.

TRÉFÁS MADÁRKRIKA					1	2	3	4	R	5	6	7	8	Y
					9					10				
11	12	13	14	15			16		17				18	
19						20						21		
22						23			24			25		T
26						27			28			29		30
31						32						33		34
35						36						37	38	39
														40
E						41			42			43		44
45	46								47	48			49	50
														51
L														

VÍZSZINTES: 1. A víz. 11-re vonatkozó tréfás vélemény első része. 9. Kis szürke rácsaló. 10. Az egész része. 11. A szóban forgó madár. 16. Függőzár. 18. Zokog. 19. Gabonát betakarító. 20. Merev. 21. Értelmi képesség. 22. Lóköröm. 23. Japán drámai műfaj. 24. ... Capone (gengszter). 25. Sértetlen. 26. Ellen (görög). 27. Vele (német). 29. Kezdőpont. 31. Rakatlan! 32. ... plan: távoli felvétel. 33. ... Pacino (amerikai színész). 34. A hét vezér egyike. 35. Természet (latin). 37. Gyászol. 40. A rádium vegyjele. 41. Kötelékből kiszabadít. 43. Francia zeneszerző (Maurice). 45. Egytagú algebrai kifejezés. 47. Kiváló értelmi képességgel rendelkezik. 49. Törzsi érintési tilalom.

FÜGGŐLEGES: 1. Kecsehang. 2. Az ezüst vegyjele. 3. A Föld egyik sarka. 4. Özönlés. 5. Az egy főre jutó mennyiség. 6. Matematika (röv.). 7. Az erbium vegyjele. 8. Svéd férfinév. 11. Körömmel vakar. 12. Női név (febr. 8.). 13. Becézett Katalin. 14. Aradi sportklub. 15. Kiütés a ringben (angol rövidítés). 17. Ilyen káposzta is van. 20. Az örök város. 21. Házat készít. 23. Dél-afrikai tartomány. 25. Csermely. 27. Kezdetleges népi hangszer. 28. Francia személynév. 29. Északi férfinév. 30. Felhajtás. 32. A valóságnál többet mond. 33. Kézi hossz mérték. 35. A vélemény befejező része. 36. Tekintetes (nép. röv.). 38. Vaj lehet ilyen. 39. Cselekedet. 42. Ütőhangszer. 44. Régi súlyegység. 46. Oersted (röv.). 48. A szabadba. 50. A házba. 51. Parancsoló.

L.N.J.

A TOLSZTOJ TANÁCSA

című pályázat nyertesei:

Veress József,
Marosvásárhely, 1918. December 1. út

Kecskés Lajos,
Marosvásárhely, Jeddí út

A pályázati rejtvény megfejtése:
**NEM AZT KELL KÉRDEZNI, MIÉRT ÉLSZ, HANEM
HOGY MI A TEENDŐ.**

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

a július 2-i számból:

Ikrék:

Tigrisvér

Klasszikus:

... aki alaposan ismer téged,
de ennek ellenére szeret.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY					1	2	3	D	4	5	6	7	8	D
MONTAIGNE VÉLEMÉNYE					9				10					
11	12	13	14	15			16	17				18	18	
19						20						21		
22						23		24			25			
26						27		28		29				U
30						31				32			33	
34		35					36	37				38		
K		39				40		41			42		43	44
45	46					47	48	49			50	51		
D						I		L			N			

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Károlyi ... (író). 10. Sudár termetű. 11. Férfinév (febr. 28.). 16. Érem előlapja. 18. Tova. 19. Balkezes (nép.). 20. Kipling farkasvezére. 21. ... Blandiana (román költő). 22. Káin testvére. 23. Az argon vegyjele. 24. Ásványi fűszer. 25. Felső társadalmi réteg. 26. Dülledék. 27. Északolasz folyó. 29. Attila egyik becézése. 30. Parancsoló. 31. Nagyon meleg. 32. Francia író (Louis). 34. Holt nyelv. 36. ... Ekberg (amerikai-olasz színész). 38. Angyalrang. 39. Elöl, előtt, azelőtt (latin). 41. Imádkoztatok (latin). 43. Nyíllövő ősi fegyver. 45. Észak-európai főváros. 47. Kínai hossz mérték. 49. Osztrák és norvég autójel. 50. Énekesmadár.

FÜGGŐLEGES: 1. Harap. 2. Lám. 3. Fejünk tartója. 4. Szántásnál használt patás állat. 5. Japán régi fővárosa. 6. Mistress (angol, röv.). 7. Az oxigén és a szén vegyjele. 8. Lángész. 11. Kutya. 12. Ora et ...! (Imádkozzál és dolgozzál! – latin). 13. Alkotórész. 14. Anyagmennyiség-egység. 15. Lángol. 17. Páros szervünk. 20. Nagy testű papagáj. 21. Balaton-parti helység. 22. Az idézet befejezése. 23. Levegő (angol). 25. Baszk terrorservezet volt. 27. A legkisebb írásjel. 28. Hegedű tartozéka. 29. Gabonát betakarít. 31. Jóízű (étel). 32. Bacsó Péter filmje. 33. Kezdőpont. 35. Hintőpor (névváltozat). 37. Akta. 40. Príncipium. 42. Heves megyei helység. 44. Jót s ...! (Kazinczy Ferenc). 48. Téli sport. 48. Zeusz egyik kedvese. 51. Jegyzetel.

L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket július 22-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül ketten egy-egy könyvet nyernek. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Molnár Ferenc egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Nyári zápor – Egyszerű életmódot folytató. 7. Izomkötő szalag – Kis véredény. 8. Nemesi cím – Sovány ló. 9. Hálószővő rovar – Szlovák, gúnyosan. 11. Klubegyed – Szekesegyház. 12. Műsorszórás – Előfordul. 14. Asszonynevképző – Igen, oroszul. 15. Szándék – Buzdít, rábeszél. 18. Gabonát levág – Karám. 19. Piac – Reped. 22. Német személyes névmás – Legvégén! 23. Padka – Hím szarvasmarha. 25. Lócsemege – Panasz szava. 27. Veszteség – Lábbal illet. 28. Arab állam – Angol diákváros. 30. Skála-hang – Fiatalos köszönés. 31. Meg-megérint – Vízvezető árok.

FÜGGŐLEGES: 1. Dohányzóeszköz – Gárdonyi egyik hőse. 2. Nagyszülő kedvence – Hivatali helyiség. 3. Ibolyaszirmok! – Az ezüst vegyjele. 4. Száját szélesre nyit – Thai földi, spanyol és német autójel. 5. Vízözön – Újságra előfizet. 6. Unszol – Bizakodik. 10. Terjengős, bő – A baromfiudvar királya. 13. Kisebb rész – Felsőrol. 16. Törlőgumi – Nyak része. 17. Nincs mit ennie – Zóna. 20. Női név – Papagájfajta. 21. Termetes – Haver. 24. Tengeri ragadozó hal – Kelet-ázsiai bér munkás. 26. Kopogni kezd! – A bárium és a nitrogén vegyjele. 29. Kipling kígyója – Angol tagadószó.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

Delta variáns Európa-szerte nő az aggodalom

Európa-szerte nő a delta variáns miatti aggodalom. A spanyolországi Katalónia is újabb korlátozó intézkedéseket vezet be a fertőzés terjedésének lassítására. A hét végétől csak a szabadterei éjszakai szórakozóhelyek nyithatnak ki, emellett minden 500 fő feletti rendezvényen érvényes negatív tesztet vagy oltási igazolást kell bemutatniuk a résztvevőknek.

Mózes Edith

Katalónia szigorít, Törökország a korlátozások újbóli bevezetését fontolgatja

A vendéglátások nem lelkesek: – A hűtőket feltöltöttük, a beszállítók már úton, a hirdetések megjelentek, a média pörög. Beindítottuk a gépezetet, erre most újra azt mondják nekünk, hogy zárjunk be. Minden mérlegelés vagy segítség nélkül. Bezártok, mert azt mondjuk, és kész – mondta Jordi Piulats, a Wolf klub tulajdonosa.

Görögországból többhétnyi javulás után ismét a napi új fertőzöttök számának emelkedését jelentették. Eddig a lakosság 38 százalékát oltották be, a helyzet pedig kevésbé tűnik riasztónak, mint korábban, mivel az új pozitív esetek között sok a fiatal, akikről úgy gondolják, hogy náluk nem lesz súlyos a megbetegedés.

Törökországban is lazítottak a korlátozó intézkedéseken, így Isztambulban újra megteltek a parkok. Közben a török hatóságok három tartományban is azonosították a delta variáns, ezért folyamatosan vizsgálják a korlátozások újbóli bevezetésének lehetőségét.

A turizmus beindulásával nő az oltási hajlandóság Európa-szerte

A turizmus beindulásával nő az oltási hajlandóság Európa-szerte. A helyiek a vendégektől, az utazók egymástól tartanak, és egyelőre nincs más megoldás, ha biztonságban akarják érezni magukat.

A Kanári-szigetekhez tartozó Graciosán például minden helybéli beoltatta magát. A hét végén az utolsó pár tinédzser is megkapta az oltást, úgyhogy ez lett Spanyolország első Covid-mentes térsége.

Ausztriában is hosszú sorok kígyóznak az oltóközpontok előtt, már regisztrálni sem kell. Aki be akarja oltatni magát, bármelyik oltóponton jelentkezhet. Tirolban a hét végén sok ezer vakcina fogyott, vasárnap délig a 16 ezres készlet majdnem felét beadták.

WHO: minden hiába, ha a szegény országokba nem jut elég oltóanyag

Az Egészségügyi Világszervezet eközben nem győzi hangsúlyozni, hogy mindez hiába, ha a szegény országokba nem jut elég oltóanyag.

A WHO főigazgatója, Tedrosz Adhanom Gebrejeszus úgy fogalmazott, hogy bár valamelyest javult a vakcinaelosztás, még mindig csak jelképes mennyiség jut a fejlődő világba. Ennyi oltóanyag nem fogja megállítani a koronavírus mutánsait.

Ez így van a legjobb áttoltságu országok egyikében, az Egyesült Királyságban is, ahol ismét meredeken emelkedik az új esetek száma az Indiából indult delta variáns miatt. Az elmúlt 24 órában több mint 24 ezer fertőzöttet regisztráltak, de a kórházi ápolásra szoruló, súlyos esetek száma nem növekedett, ami az oltáspártiakat igazolja. A kormány bejelentette, hogy mostantól nem kötelező maszkot viselni a közösségi terekben sem.

A lakhatásügyi és önkormányzati miniszter, Robert Jenrick arra figyelmeztetett, hogy az állam már nem dirigál, de számít arra, hogy mindenki felelősségteljesen ítéli meg a helyzetet, illetve dönt arról, mikor mit tegyen.

Ez általánosságban is igaz, hiszen tőmből a nyár, egyre zsúfoltabbak az üdülőhelyek, és további tízezrek tartanak az Adriára, a Földközi-tenger és az Atlanti-óceán felé. Az európai tengerpartok látkepe már nagyon hasonlít a járvány előttire.

Forrás: Euronews

Dominánssá vált a delta változat Németországban

Németországban is egyre inkább kiszorítja az új típusú koronavírus (SARS-Cov-2) első változatait a delta jelzésű mutáció, az új fertőzések csaknem kétharmada ennek a variánsnak tulajdonítható a Robert Koch közegészségügyi intézet (RKI) csütörtökön ismertett vizsgálata szerint.

A delta az év 25. hetében, június 21–27. között vált dominánssá, akkor az új fertőzések 59 százalékát okozta.

Egy héttel korábban 37 százalék, két héttel korábban 17 százalék, három héttel korábban 8, négy héttel korábban pedig csupán 4 százalék volt ez az arány az intézet kimutatása szerint.

Az RKI rendszeresen elemzi a pozitív SARS-CoV-2-tesztleteket. Nagyjából minden tizedik ilyen leletet dolgozzák fel. Azt vizsgálják, hogy a vírus mely változata jutott be a fertőzött szervezetébe. Az eredményeket hetente közlik. Az adatok rendre a kettővel korábbi hétre vonatkoznak.

A B.1.617.2 megjelöléssel is nyilvántartott, korábban indiainak nevezett delta változat szétterjedésének tulajdonítható, hogy két hónapig tartó folyamatos enyhülés után az utóbbi napokban ismét rom-

lott a járványhelyzet Németországban.

Az RKI csütörtöki adatai szerint az utóbbi 24 órában 970 fertőzést szűrtek ki tesztekkel, csaknem 10 százalékkal többet az egy héttel korábbi 892-nél.

Az új esetek száma sorban a harmadik napon, az utóbbi hét nap alatt pedig ötödször emelkedett.

Ugyancsak az utóbbi napokban április vége óta először ismét a vírus visszaszorulásának és terjedésének határát jelző 1 fölé emelkedett az úgynevezett reprodukciós ráta (R). A mutató az RKI csütörtöki számítása szerint 1,09-re emelkedett az előző napi 1,01-ről. Ez azt jelenti, hogy minden száz új fertőzött átlagosan 109 embernek adja át a vírust.

Az intézet szerint a delta variáns terjedése miatt a 12–59 éves korosztályban legalább 85 százalékos, a 60 felettiéknél 90 százalékos áttoltságot szükséges az újabb járványhullám elkerüléséhez.

Azonban az oltási kampány az utóbbi napokban lassult. A szövetségi kormány csütörtöki összesítése szerint az előző hét napon átlagosan 669.861 adag oltást adtak be naponta. Ez a szám június közepén még 800 ezer felett volt. (MTI)

Ezt az eredményt vártuk, nem ezt a meccset

Kane tizenegyesét védte Schmeichel.

Fotó: az UEFA EURO 2020 közösségi oldala

Bálint Zsombor

A várakozásnak megfelelően Anglia nyerte a második elődöntőt a labdarúgó-Európa-bajnokságon, de a mérkőzés nem feltétlenül olyan volt, ahogy sokan gondolták volna. Anglia természetesen többet birtokolta a labdát, nem csak azért, mert hazai pályán játszott, de a játéktípusa is ezt feltételezi. Dánia azonban elképesztően jól kombinált az első félidőben, akárhányszor megszerezte a labdát, és Pickford nem tűnt mindig a helyzet magaslatán. A gólt végül Damsgaard szabadrúgásból szerezte, ez volt – bármennyire hihetetlen – az első szabadrúgásból ezen az Eb-n, ugyanakkor az első gól, amelyet Anglia kapott. Mi több, a dánok megpróbálták erőltetni a másodikat is, Anglia pedig lassan ocsúdott. Utóbb nyomni próbálta a játékot Schmeichel kapuja felé, ám a szinte kizárólag rövid passzokra alapozó játékok rendszeresen elakadt a dán védelemben, és ha mégse, akkor a legendás Peter Schmeichel fia, Kasper kezdett lassan a meccs hőisévé előlépni csodával határos védekezéssel. Egyszer nem tudott közbelépni, de a bea-

dást akkor sem Sterling küldte a kapuba, hanem a menteni próbáló Kjaer lábáról került oda.

A második félidőben fokozódott az elcsigázott dán védők csak a labdák kivágdosására szorítottak. Kane-éknek a rendes játékidőben így sem sikerült megszerezniük a győztes találatot, hiszen szinte kizárólag azzal próbálkoztak, hogy a kétméteres passzaikkal a gólvonáig kombináljanak, így pedig nehéz átjátszani egy sűrű, szervezett védelmet. A meccset a hosszabbításban aztán egy könnyű sípall befűjt büntető döntötte el. A holland Makkie Sterling esését a videózás után is szabálytalanságnak látta

a játévezető. A gól azonban akcióból esett, mert Kane lövését hátrította Schmeichel, ám a duplázásra már nem ért vissza.

Aztán nagyon csúnya lett a meccs. A sérülés miatt emberhátrányba került dánok az utolsó erejükkel próbálkoztak, míg a fair-play hazája, Anglia a régi olasz csapatot megszégyenítő módon húzta több mint negyedórán át az időt.

A döntőben (vasárnap, 22 óra, TV: M4 Sport, Pro TV) két veretlen csapat találkozik tehát, két különböző stílussal, az elődöntőben látottak alapján azonban Angliának nagyon fel kell kötnie a felkötőnivalót, ha Insigne és Chiesa beindítják a robogóikat.

Európa-bajnokság, elődöntő: Anglia – Dánia 2-1 (1-1, 1-1, 2-1) – hosszabbítás után

London, Wembley Stadion, 64.950 néző, vezette: Danny Makkelie (holland).
Gólszerzők: Kjaer (39. – öngól), Kane (104. – tizenegyesből), illetve Damsgaard (30.).

Sárga lap: Maguire (49.), illetve Wass (72.).

Anglia: Pickford – Walker, Stones, Maguire, Shaw – Phillips, Rice (95. Henderson) – Saka (69. Grealish, 106. Trippier), Mount (95. Foden), Sterling – Kane.

Dánia: Schmeichel – Christensen (79. Andersen), Kjaer, Vestergaard (105+1. Wind) – Stryger (67. Wass), Hojbjerg, Delaney (88. Jensen), Maehle – Braithwaite, Dolberg (67. Nørgaard), Damsgaard (67. Poulsen).

Székesfehérvári Körverseny

UKI

SZAKASZOK:

Aug. 8. 17:00	Ménfőcsanak, Székesfehérvár, Tapolca, Pécs, Győr, Sopron, Székesfehérvár, Győr, Sopron, Székesfehérvár, Tapolca, Pécs, Győr
Aug. 9. 13:00	Székesfehérvár, Győr, Sopron, Székesfehérvár, Tapolca, Pécs, Győr
Aug. 10. 13:00	Székesfehérvár, Győr, Sopron, Székesfehérvár, Tapolca, Pécs, Győr
Aug. 11. 13:00	Székesfehérvár, Győr, Sopron, Székesfehérvár, Tapolca, Pécs, Győr

Az Európai Parlament médiatámogatási felhívása

Az Európai Unió intézményei 2021. május 9-én elindították az Európa jövőjéről szóló konferenciát, arra hívja fel minden európai polgárt, hogy osszák meg elképzeléseiket azzal kapcsolatban, milyen irányba kellene Európának fejlődnie, melyeknek kellene lenniük a fő prioritásoknak, és hogyan kellene felkészülni a Covid-19-járvány utáni időszakra.

A cél minél több ember, különösen a fiatalok bevonása a konzultációba – áll az Európai Parlament Budapesti Kapcsolattartó Irodája által szerkesztésünkbe eljuttatott közleményében.

Az EP médiatámogatási felhívásának célja a médiával történő stratégiai együttműködés révén növelni az Európai Unió jövőjéről szóló konferencia ismertségét az uniós polgárok körében, és elősegíteni, hogy minél többen kapcsolódjanak be a konferencia munkájába. A cél megvalósulásának fő teljesítménymérője a társfinanszírozott kommunikációs tevékenységek száma, az elérésszám, valamint a társfinanszírozott cselekvésekbe bevont emberek száma.

A médiatámogatási felhívásra hírügynökségek és digitális média pályázhat. Digitális médianak tekintendő a felhívással összefüggésben a kizárólag online működő média és a nem online piacon működő média online platformjai is.

A társfinanszírozott médiatevékenység célja rendszeres, megbízható és pluralisztikus információ szolgáltatása az Európa jövőjéről szóló konferenciáról, elősegíteni a polgárok bekapcsolódását a párbeszédbe a konferencia online platformján keresztül, és vitát indítani a média saját olvasói és követői részvételével Európa jövőjéről. Különleges figyelemnek kell irányulnia az európai fiatalság tájékoztatására és bevonására.

Az Európai Parlament a pályázati felhívást azzal a céllal teszi közzé, hogy többéves médiatámogatási munkaprogramjának céljait megvalósítsa.

A médiatámogatásban részesülő pályázók teljes szerkesztői szabadságot élveznek, és garantálniuk kell a pártatlan, kiegyensúlyozott, megbízható és pluralista információkat, valamint az EU-val kapcsolatos széles körű, nyilvános vitához történő hozzájárulást.

A médiatevékenységek megvalósulásának időszaka: 2021. november 1-től a konferencia lezárultáig (nem később, mint 2022. június 30.).

Pályázati határidő: 2021. szeptember 1., 17 óra (közép-európai idő).

A pályázatok kizárólag online nyújthatók be.

A részletes felhívás, az alkalmassági és kizárási kritériumok, valamint a támogatások összege az alábbi linken elérhető:

<https://www.europarl.europa.eu/contracts-and-grants/en/grants/media-and-events>

Szünetel a vízszolgáltatás

Az **AQUASERV RT.** felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy a vízhálózaton a csatlakozóvezetékek beütemezett cseréje miatt **2021. július 10-én 8-17 óra között (hozzávetőleges időpont) szünetel az ivóvíz-szolgáltatás**

• **Marosvásárhelyen a Sáros (Târgului) és a Ion Creangă utcákban.**

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a szolgáltatás újraindításakor a csövekből kimosódó lerakódás miatt a vízcsapból rövid ideig zavaros víz folyik. Azt tanácsoljuk, hogy a vizet a kitisztulásáig csak háztartási célokra használják. Elnézésüket kérjük az okozott kellemetlenségért.

Köszönjük megértésüket.

AQUASERV RT., Marosvásárhely

Rovarirtás

A **Coral Impex Kft.** felhívja a lakosság figyelmét, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal kötött 2011. szeptember 13-i 313-as koncessziós szerződés alapján **július 14-31. között rovarirtásra kerül sor Marosvásárhelyen, a város köz- és magánterületein (a magánházaknál és a tulajdonosi társulásoknál).** Rossz idő esetén az időpont meghosszabbodhat.

A felhasználandó szer hatóanyaga a magánházaknál a cipermetrin és a Bacillus thuringiensis, a tulajdonosi társulásoknál pedig a deltametrin, amelyet célzottan a rovarirtásra fejlesztettek ki. Ezek a szerek az Egészségügyi Minisztérium által engedélyezettek, mérgezés szempontjából az Xn és Xi mérgezési csoportba tartoznak.

Emlékeztetjük az érdekelteket, hogy a Coral Impex Kft. az egyetlen engedélyezett társaság, amely rágcsáló-, rovarirtást és fertőtlenítést végezhet Marosvásárhelyen közterületen, lakótársulásoknál, magánházaknál és gazdasági egységeknél egyaránt.

A SURTEC műszaki barkácsáruház
a következő
állások betöltésére

keres munkatársakat:

* eladókat
* sofőrt 3,5 tonnás kocsira árukiszállításra

Amit kínálunk:
– vonzó fizetés + bónuszok és ebédjegy
– speciális képzések
– karrierlehetőség

Az önéletrajzokat a Surtec áruház vevőszolgálatánál lehet benyújtani, vagy a következő e-mail-címre elküldeni: surtec@surubtrade.ro

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (65326-I)

BÚTORGYÁRTÓ NYÁRÁDTŐI CÉG alkalmaz ASZTALOSOKAT és KAZÁNFŰTŐT. Felvilágosítás a 0745-669-910-es telefonszámon. (sz.-I)

A MAROSSZENTGYÖRGYI GASTROMETAL MAGÁNCÉG LEMEZHAJLÍTÓ-GÉPKEZELŐ SZAKEMBEREKET alkalmaz betanítással. Érdeklődni a 0728-328-881-es telefonszámon, az önéletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várják. (65759-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG BŐVÍTI CSAPATÁT. Maroszentgyörgyre, az új bemutatkozóüzletünkbe, ami egyben kávézó is, személyzetet alkalmazunk. Ha Ön kedves, ápolts és lelkiismeretes, akkor a csapatunkban a helye. Részletekért hívja az alábbi telefonszámok egyikét: 0770-595-255, 0733-052-106. (65759-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG alkalmaz személyzetet a következő munkakörökbe: RAKTÁROS, GÉPKOCSI-VEZETŐ, SZELETELŐ. Bővebb felvilágosítás a 0735-543-042-es telefonszámon 8-17 óra között. (22711-I)

ÁLLATGONDOZÓT alkalmazunk teljes ellátással. Tel. 0744-624-809. (22714-I)

BÚTOR rendelésre. Tel. 0770-383-959. (12233-I)

A marosvásárhelyi THEREZIA TEJIPARI VÁLLALAT AREA SALES MANAGERT alkalmaz. Elvárás a minimum 3 év tapasztalat hasonló munkakörben és az ország egész területét lefedő mobilitás. Önéletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni lehet a 0749-228-435-ös telefonszámon. (65766-I)

A VETA KFT. fröccsöntő gépre SZAKKÉPZETLEN MUNKAERŐT és VARRÓNŐKET alkalmaz. Tel. 0788-481-753. (22718-I)

A MOBEX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG – székhely: Marosvásárhely, Őz (Căprioarei) u. 2. szám – alkalmaz GÉPLAKATOST. Érdeklődni a 0746-059-541-es telefonszámon. (22719-I)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA munkatársakat keres ADMINISZTRÁTORI és TANSZÉKI TITKÁRI állás betöltésére. Bővebb információk a www.ms.sapientia.ro honlapon. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VESEK régi festményeket, képkereket, paraszttárgyakat, antik bútorokat stb. Tel. 0731-309-733. (12262-I)

ELADÓ Jedden 14 ár beépíthető terület. Tel. 0742-260-509. (11922-I)

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolnék. Az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (12172-I)

SÜRGŐSEN eladó villanybojler. Érdeklődni a 0774-455-601-es telefonszámon, mindennap 9-20 óra között. (12343-I)

ELADÓ garázsban tartott, kitudó állapotban levő, sötétkék, 2006-os Dacia Logan dízel, 20.000 km-ben, kitudó állapotú 4 évszakos gumikkal. Tel. 0770-906-595. (12402-I)

GARÁZS eladó a Constantin Romanu Vivu utcában (November 7.). Tel. 00-36-20-947-0421, este. (12405-I)

ELADÓ Maroskeresztúr belterületén kb. 1500 m² beépíthető terület. Tel. 00-36-20-947-0421, este. (12405-I)

ELADÓ elegáns, 12 személyes komplett meggyfa ebédlőbútor vitrinrel, tálalóval. Tel. 00-36-20-369-0835, este. (12408-I)

ELADÓ földterület víkendházzal a Kövesdomb környékén. Tel. 0744-590-617. (12425-I)

ELADÓK a Somostetőn a Tudorra néző felparcellázott telkek: 764 m², 905 m², 982 m², 2082 m². Tel. 0770-274-001, 0730-912-710, 10-18 óra között. (12440-I)

ELADÓ kádba való tusolópad beteg számára és 7 fiókos hűtőláda. Tel. 0770-466-440. (12448-I)

LAKÁS

KIADÓ garzon a Kövesdombon. Tel. 0751-286-932. (12377-I)

ELADÓ 3 szoba, előszoba, konyha, kamra, fürdőszoba, garázs. Külön udvar, de a bejárat közös (még két család), az orosziac és a Szabadság utca között. Érdeklődni 8-20 óra között a 0743-995-063-as telefonszámon. (12226-I)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás és garázs. Tel. 0754-323-475, 10-20 óra között. (12389-I)

LAKÁST vásárolok haszonélvezeti joggal, vagy egy részt egy ingatlanból. Tel. 0752-141-516. (12330-I)

KIADÓ 2 szobás tömbházlakás a Szabadság utcában. Tel. 0771-653-905. (-I)

ELADÓ 3 szobás, 2 fürdőszobás lakás a Rodniciei utcában igényesnek. Tel. 0729-500-764. (12422-I)

ELADÓ a Bodor Péter sétányon 3 szobás, azonnal beköltözhető, I. emeleti tömbházlakás szerelőknak garázzsal. Érdeklődni lehet a 00-40-77-534-7893-as és a 00-36-30-605-3146-os telefonszámon vagy a h.csipor@indamail.hu e-mail címen. (sz.-I)

ELADÓ ház: Marosvásárhely, Patak utca 3. szám. Tel. 0772-298-114. (12430-I)

KIADÓ garzon a Grand Hotel mellett igényesnek. Tel. 0742-679-659. (12453)

KIADÓ 4 szobás lakrész a központban igényesnek. Tel. 0742-679-659. (12453)

ELADÓ 2 szobás, IV/IV. emeleti tömbházlakás a Constructorilor sétány 11/19. sz. alatt. Tel. 0723-090-200. (12460-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag és alumíniumredőnyöket, szalagfüggönyöket, belső redőnyöket, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0766-214-586. (12427)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, valamint tömreállítását. Tel. 0749-543-104. (10638-I)

CÉG vállal háztetőkészítést, cseréptisztítást, tetőfestést, cserépforgatást és javítást. Tel. 0770-621-920. (12228-I)

FÜNYÍRÁST, permetezést vállalunk. Tel. 0747-634-747. (12228-I)

ENGEDÉLYEZETT cég vállal tetőkészítést bármilyen anyagból, mindenféle kisebb javítást, cserépforgatást, ács munkát, festést, vakolást, bádgos munkát, régi épület lebontását, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. A kiszállítás ingyenes. Tel. 0736-270-341. (11688)

VÁLLALOK tetőjavítást, ács munkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-680-854. (12133-I)

KERESÜNK egy nőt ágyhoz kötött asszony gondozására Maroszentkirályra. További információ a 0740-056-651-es telefonszámon. (12210)

VÁLLALUNK tetőjavítást, kerítés-készítést vasból, járólapterakást, ház körüli felújítást, csatorna-, lefolyókészítést. Tel. 0759-552-041. (12426)

MAROSVÁSÁRHELYI gyümölcsös-kertem rendezésére embert keresek (a kert a Negoiului utcában van, és főleg kaszálni kell). Tel. 0747-537-035. (sz.-I)

VÁLLALUNK tetőfedést, tetőjavítást, tetőfelújítást, terasz készítést, ács munkát, bádgos munkát, cserépforgatást, teljes tető elkészítését, belső munkát, festést, glettolást, parkettelakást, belső gipszkartonozást. Garanciális munka, számla. Tel. 0747-318-469. (12329-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ács munkát, terasz készítést, garázsfelújítást, csatornájavitást, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0721-443-518. (12444-I)

IDŐSGONDOZÓT keresek 82 éves férfi mellé, nappali felügyeletre, kezdetben napi 2x1 órára, a Mokka – álmás környékére. Tel. 0740-933-705. (HN-I)

A CATENA gyógyszerület előtt egy kedves hölgy megismertette velem a BÚZACSÍRA GYÓGYHATÁSÁT. Az elkészítéséhez még részletesebb információra volna szükségem. Tel. 0724-666-144. Előre is köszönöm. Ferenc. (12456)

MAGÁNHÁZAKNÁL, irodákban kis- és nagy takarítást vállalok. Tel. 0744-275-001, 0726-692-020. (12457-I)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk július 10-én PÁNTI LÁSZLÓNÉRA szül. HIDEG MARGIT halálának 10. évfordulóján. Szép emléket szeretettel örizzük. Szerettei. (12406-I)

Megállunk néma sírod mellett, szeretnénk megfogni még egyszer a kezéd, és megköszönni végtelen szereteted. Imádtad családod, az élet szép volt és vidám, de elröbölt tőlünk a kegyetlen halál. Elfeledni téged soha nem lehet, csak megszokni nélkülöd. Szívünkben el nem múló fájdalommal gondolunk a legdrágább férjre, édesapára, a marosvásárhelyi születésű DOMAHIDI SÁNDORRA halálának 5. évfordulóján. Emléked örzi bánatos feleséged, Irmus, leányod, Babi és családja. Nyugodj békében! (12424)

Már 7 év telt el, most is bánatos szívvel gondolunk a július 8-án elhunyt id. SOÓS LÁSZLÓRA, a szeretett férjre, édesapára, apósra és nagytatára. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (12441)

Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi, nyugalmodat nem zavarja senki. Életed elszállt, mint a virágillat, emléked ragyog, mint a fényes csillag. Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk drága édesanyánkra, BIRTALAN ZITÁRA született Bereczki július 6-án, halálának harmadik évfordulóján. Emlékét szívében örzi Öcsike, Zituka, férje, Öcsi, unokái és a rokonok. (-I)

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek, Ők itt maradnak bennünk csöndesen még...” (Juhász Gyula) Fájó szívvel emlékezünk a drága jó Édesanyára és Nagymamára, NÉMETH ROZÁLIA volt koronkai tanítónőre halálának 25. évfordulóján. Drága emléket örökre örizzük szívünkben. Szerettei. (12458-I)

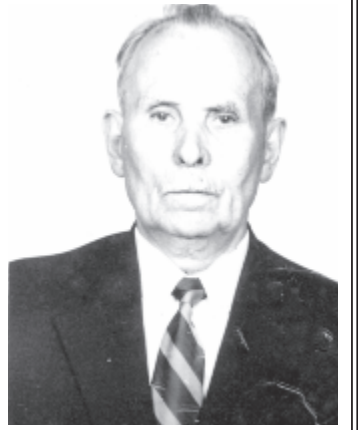
ELHALÁLOZÁS

Szomorúan búcsúzzunk egykori csapattársunktól, barátunktól, TAKÁCS SÁNDORTÓL (Söndör), az 1980-as, '90-es években a marosvásárhelyi Metalotehnica, az Altius és a Herlitz-Mobex egykori kiváló kosárlabdázójától. A marosvásárhelyi egykori csapattársak, barátok és kosárlabda-szurkolók. (sz.-I)

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, tisztelték és szerették, hogy ZOLTÁN ILDIKÓ magyartanár nő életének 91. évében, türelemmel viselt szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Emléke szívünkben él tovább. A temetés részleteiről ugyanitt adunk később hírt. A gyászoló család. (sz.-I)

Mély megrendüléssel vettünk tudomást szeretett Osztyálfőnökünk, ZOLTÁN ILDIKÓ tanár nő haláláról. Isten fogadja kegyelmébe és nyugtassa békében drága Osztyálfőnököt. *„Emelj magadhoz Istenem, mint gyermeket az apja az édes fénybe hirtelen, a mosdató magasba...”* (Toldalagi Pál) A Bolyai Farkas Líceumban 1974-ben végzett XII. D osztály. (12459-I)

Mély fájdalommal a szívünkben emlékezünk július 10-én KEDVES DOMOKOSRA halálának 20. évfordulóján. Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Nyugodjon békében drága Édesapánk! Emlékét örökre megőrizzük. Lánya, Ilona, fia, Domokos. (12392-I)

„Olyan csönd van így nélkülöd, hogy szinte hallani, amit még utoljára akartál mondani.” (Váci Mihály) Fájó szívvel emlékezünk a marosvásárhelyi VARRÓ LILLÁRA, a drága édesanyára, nagymamára elhalálása első évfordulóján. Nyugodjon békében! Szerettei. (12418-I)

Mert nincs nemesebb, tisztább ragyogása a léleknek, mint az emlékezés azokra, akiket szeretünk. Egy életen át tartó mély fájdalommal emlékezem a szeretett férjre, a mezőbándi

dr. BARTHA ALBERT
kórosvosra

halálának évfordulóján. Gyötrelemmel, fájdalommal teli tíz év telt el azóta, hogy váratlanul, búcsú nélkül itthagytál. Azóta vívom a magam harcát testi és lelki szenvedések közepette. Tíz év alatt összetört bennem minden. Nem maradt senkim ebben a gonosz, lelketlen világban. Nekem ITT te voltál a MINDEN és MINDENKI. Amit benned megtaláltam, nem találom senkiben, akit benned elvesztettem, nem pótolja senki sem. Tátongó úr lelkemben a hiány, néha kicsit lankad, csendesül, de örökre fáj. Egyre mélyül, melyen áthaladni nem tudok. Segítséget nincs kitől kérjek, kitől várjak. Egyedül maradtam az idegenben. Életem céltalan. Hiányod nem pótolja semmi. Sorsom elviseléséhez a síron túlról felém áradó szereteted ad erőt, kitartást. Szép emléked, szereteted szívemben örökké élni fog. A szülőföld nyújtson neked örök nyugalmat, csendes pihenést. Sírod fölött örökös hitvesi szeretetem. Örökké bánatos feleséged: Szende. (12446)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, anyós és rokon, NEMES MÁRIA - zongoratanár nő - 2020. november 17-én, életének 79. évében örökre megpihent.

Hamvait 2021. július 9-én, pénteken 12 órától helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben.

„Beteg teste elpihent már, de lelke mindig velünk jár, mert nem hal meg, kit eltemetnek, él, kit igazán szeretnek.”

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.

A gyászoló család.

VINCZE LORÁNT
EUROPAI PARLAMENTI KÉPVISELŐ

epp group
in the european parliament

RMDSZ

Startoljunkra!

EU-S PÁLYÁZATOK ERDÉLYIEKNEK

TÁJÉKOZTATÓ ELŐADÁS AZ UNIÓS PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEKRŐL

MAROSVÁSÁRHELY: július 16.
» 10 órától civil szervezeteknek
» 14 órától vállalkozóknak

A helyek száma a járvány miatt korlátozott. A jelentkezéshez regisztráció szükséges:
vinczelorant.eu/startoljunkra

PARTNEREINK

Hitel
Vasárnap 17³⁰-kor
Balázs Attilával

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO

therezia
Mezőpaniti tejtermékek...

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Prefektúra	- 0265/266-801
- információ	- 118-800	• RDS-RCS	- 0365/400-401
- általános	- 118-800	- 0365/400-404	
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	- vidék	- 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	- 0800/800 928	
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Aquaserv:	
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
	- 0265/312 436	- központ	- 0265/208-800
	- 0265/250-120	- 08008 208-888	
	- 0265/263 351	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Marmed	- 0265/250-344	• Vili Kft.: tetemetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	- 0744-282-710	
	- 0729-024-380	• Alkony Kft. tetemetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
Labor	- 0751-114-307	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
e-mail: marmed@marmed.ro , www.marmed.ro		koszorúk	- 0745-606-269
• Dora Optics	- 0733-553-976	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Radiológia, echográfia			- 0265/262-907
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Emma vendéglő,	- 0740-083-077		
hidegtálok készítése	- 0365/404-664		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

ECT EVERETT CHARLES TECHNOLOGIES

Az ECT Hungary Kft. teszter adapter gyártás területén piacvezető, dinamikusan bővülő és fejlődő cég. Zalaegerszegi telephelyünk lendületes csapatába keresünk motivált, hosszú távra tervező, lelkes gépészmérnök kollégákat az alábbi fő feladatok ellátására, mérnöki munkakörbe:

- Egyedi alkatrészek, gépészeti megoldások, komplett berendezések tervezése és gyártása
- Gyártás műszaki támogatása
- Projektmenedzsment

Elvart képesítések, végzettség, szakmai ismeretek:

- Gépészmérnöki felsőfokú végzettség
- 3D-s modellezés előny
- Mechatronikában, pneumatikában és automatizálásban jártasság előny
- Méréstechnikai alapismeretek
- AutoCAD megbízható használata
- Windows szoftverek
- Stabil, magas szintű angolnyelv-tudás szóban és írásban

Előnyt jelentő gyakorlati tapasztalatok:

- 2-3 év tervezési/gépészeti szakmában
- Forgácsolástechnikai tapasztalat
- Nyomatott áramköri gyártásismeret
- Egyedi célgéptervezési/gyártási ismeretek
- Vállalatirányítási ismeret
- Sales-es „véna”

Az ideális jelentkező:

- Kreatív, önálló, hatékony
- Pozitív, proaktív személyiség
- Kitűnő csapatjátékos

Amit kínálunk:

- Hosszú távú, biztos munkalehetőség egy fejlődő cégnél
- Versenyképes fizetés
- Bónuszkereseti lehetőség, cafeteria
- Fiatalos, családias hangulatú csapat, fejlődési lehetőség

Amennyiben úgy érzed, hirdetésünk Neked szól, várjuk fényképes jelentkezésedet a következő e-mail-címre: hr@ect-fsg.com

Csatlakozz az élvonalhoz!

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r . a . d . i . o

fata

www.radiogaga.ro

Marosvásárhelyi 96 FM
Rádió Románia 106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro